

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**LEGITIMITA ČINNOSTI SOUKROMÝCH
BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ČESKÉ REPUBLICCE**

Autor práce: David Zasadil

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve státní správě

Forma studia: Kombinované studium

Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2013

OBSAH

ÚVOD	8
CÍL A METODIKA	10
1. VYMEZENÍ POJMU A VÝZNAMU SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ČR.....	11
1.1 Bezpečnostní systém České republiky	11
1.2 Pojem soukromé bezpečnostní služby	12
1.3 Význam soukromých bezpečnostních služeb	12
1.4 Úkoly soukromých bezpečnostních služeb.....	13
2. PRÁVNÍ ÚPRAVA SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ČR.....	15
2.1 Listina základních práv a svobod	15
2.2 Živnostenský zákon	17
2.3 Zákoník práce	21
2.4 Občanský zákoník	22
2.5 Trestní zákoník a trestní řád	23
2.6 Další právní předpisy.....	27
3. LEGITIMITA ČINNOSTI SBS V ČR Z POHLEDU ÚSTAVNÍHO PRÁVA DEMOKRATICKÉHO STÁTU	30
4. LEGITIMITA ČINNOSTI SBS V ČR Z POHLEDU TRESTNÍHO PRÁVA.....	40
4.1 Legitimita z pohledu trestního práva hmotného	40
4.2 Legitimita z pohledu trestního práva procesního	44
5. PŘÍPADOVÉ STUDIE	48
5.1 Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 7 Tdo 1429/2006.....	48
5.2 Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.....	49
6. PRÁVNÍ ÚPRAVA SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB VE SLOVENSKÉ REPUBLICE	52
7. KOMPARACE LEGITIMITY A PRÁVNÍ ÚPRAVY ČINNOSTI SBS V ČR A NA SLOVENSKU	58
7.1 Komparace právní úpravy	58
7.2 Komparace podmínek pro provozování soukromé bezpečnostní služby	60
7.3 Komparace kontrolních mechanismů	62
ZÁVĚR	65
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:	68
Bibliografické zdroje:	68
Internetové zdroje:.....	68
Právní předpisy:.....	70

Ostatní zdroje:	71
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	72

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Bc. Josefu Křihovi
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Abstrakt:

Tématem této bakalářské práce je legitimita činnosti soukromých bezpečnostních služeb v České republice. Po úvodním vymezení základních východisek, pojmosloví a postulátů, co jsou soukromé bezpečnostní služby, jaké úkoly plní ve společnosti, se bakalářská práce bude teoretickým způsobem věnovat jejich právní úpravě v českém právním řádu. Právní úprava soukromých bezpečnostních služeb v České republice je roztržena, neexistuje zákon o soukromých bezpečnostních službách, musíme tedy blanketně využívat řady tzv. zvláštních předpisů (např. živnostenský zákon, zákoník práce, trestní řád apod.). Stěžejními kapitolami budou zájmové kapitoly, které se budou věnovat přímo otázce legitimacy činnosti soukromých bezpečnostních služeb a to z pohledu ústavních zákonů a zákonných předpisů, výjimečně ještě využiji některé podzákoné předpisy. Práce bude obohacena rovněž o demonstraci případové studie, která se bude zabývat otázkou právních důvodů zadržení a právních důvodů omezení osobní svobody dle ustanovení § 76 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., zákona o trestním řízení soudním ve znění pozdějších předpisů (dále jen trestní řád) jednotlivce ze strany pracovníka soukromé bezpečnostní služby. Práce bude rovněž doplněna o komparativní analýzu a komparativní syntézu se slovenskou právní úpravou, která se na rozdíl od české právní úpravy vyznačuje jednotným zákonem o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti.

Abstract:

The topic of this bachelor thesis is the legitimacy of private security services in the Czech Republic. After the initial definition of private security services and what are their tasks, I will devote my attention to the Czech legislation, which is very fragmented. The key chapters are two chapters, which will be devoted directly to the issue of the legitimacy of the activities of private security services from the perspective of criminal law and also constitutional law. The thesis will be complemented by a case study as well as the comparison with the Slovak legislation, which is in contrast to the Czech legislation characterized by a single comprehensive piece of legislation in this area.

Klíčová slova:

Bezpečnost, služba, legitimita, činnost, soukromá bezpečnostní služba, ústavní právo, trestní právo, omezení osobní svobody, živnostenský zákon, zákoník práce, obchodní zákoník, občanský zákoník.

Keywords:

Security, service, legitimacy, activity, private security service, constitutional law, criminal law, restriction of personal freedom, trade act, labour code, civil code, commercial code.

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je legitimita činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Toto téma jsem si vybral zejména důvodu, že soukromý sektor poskytováním bezpečnostních služeb představuje nezanedbatelnou entitu nejen v oblasti soukromého podnikání, ale i na poli poskytování bezpečnostních garancí, jež je velmi choulostivou oblastí společenského života. Je neoddiskutovatelným faktem, že s pracovníky soukromých bezpečnostních služeb se setkáváme prakticky denně, například v podobě pracovníků ostrahy objektů nebo v obchodních domech a nákupních centrech či při pořádání různých kulturních akcí.

Z pohledu právní úpravy České republiky ovšem v současné době chybí komplexní zákon, který by poskytování soukromých bezpečnostních služeb řešil jako celek a jasně, jednotně a přehledně upravoval jejich postavení, práva i povinnosti a předpoklady pro výkon poskytování bezpečnostních služeb soukromými subjekty, stejně jako požadavky na kvalifikaci i osobní a morální kvality zaměstnance těchto soukromých bezpečnostních služeb.¹

V této bakalářské práci se tedy budu věnovat nejprve vymezení základního pojmosloví, postavení a úkolům soukromých bezpečnostních služeb, kterým se bude kapitola č. 1. V následující kapitole, která je označena č. 2, se budu věnovat právní úpravě činnosti soukromých bezpečnostních služeb v České republice. V této kapitole, kterou považuji za stěžejní kapitolu této bakalářské práce, se postupně budu věnovat jednotlivým právním předpisům, které dílčím způsobem upravují činnost a možnost podnikání soukromých bezpečnostních služeb v České republice stejně tak se budu věnovat konkrétní právní úpravě v jednotlivých právních předpisech.

Vzhledem k tomu, že tématem této bakalářské práce je legitimita činnosti soukromých bezpečnostních služeb, budou následující dvě kapitoly, tedy č. 3 a 4, věnovány právě otázce legitimacy, nejprve z pohledu ústavního práva a následně z pohledu trestního práva. V této souvislosti nelze opomenout legitimitu činnosti soukromých bezpečnostních služeb z pohledu principů demokratického právního státu, kterým České republice bezesporu je. Jedná se o

---

¹SALIVAR, J. *Soukromé bezpečnostní služby a české právo: analýza*. Cevro institut, 2012. Dostupné z: <http://www.cevro.cz/cs/o-cevro/cevro-doporucuje/234429-soukrome-bezpecnostni-sluzby-ceske-pravo.html>.

principy jako suverenita lidu, princip dělby moci, princip omezené vlády, vázanost státu právem nebo třeba soudní garance právního státu. Z uvedených principů vychází i ústavněprávní systém České republiky. V této kapitole bude poměrně velký význam věnován právě otázce činnosti soukromých bezpečnostních služeb a jejich možnosti zásahů do základních lidských práv a svobod jednotlivce.

Následující kapitola, která je označena číslem 5 se pak bude věnovat případům z praxe, kdy velký význam bude položen zejména na případy, které projednával Nejvyšší soud ČR, a které jsou tedy součástí jeho judikatury.

V druhé polovině této bakalářské práce se pak zaměřím především na srovnání české a slovenské právní úpravy, vzhledem k tomu bude kapitola č. 6 věnována poměrně podrobnému popisu slovenské právní úpravy činnosti soukromých bezpečnostních služeb a následující kapitola č. 7 se pak bude věnovat samotnému srovnání české a slovenské právní úpravy. Za účelem srovnání se zaměřím na teritoriální území Slovenské republiky, přičemž případ Slovenské republiky byl vybrán především s ohledem na existenci jednotného zákona o soukromých bezpečnostních službách ve slovenském právním řádu.²

---

²SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=.

CÍL A METODIKA

Cílem této bakalářské práce je analyzovat český legislativní systém s důrazem na vznik, existenci a činnost soukromých bezpečnostních společenství na území České republiky a následně zjištěný stav porovnat se stavem zkoumaného jevu z hlediska právního řádu Slovenské republiky. Ke splnění tohoto cíle bude využito analytického diskursu. Dílčím cílem této bakalářské práce je pak srovnání české a slovenské právní úpravy soukromých bezpečnostních služeb, porovnání jejich kladů a záporů, které bude mít formu SWOT analýzy. SWOT analýza bude provedena od zhodnocení stavu prostředí, přes zhodnocení možné řešitelské situace. Za tímto účelem bude využito metody komparativní analýzy, dále také syntézy a analýzy.

V této souvislosti bych si v úvodu této práce rád položil několik výzkumných otázek, na které se v této práci pokusím najít odpověď. Jedná se o tyto otázky: Jak je upraveno působení soukromých bezpečnostních služeb právním řádem ČR? Jaké prostředky mohou takovéto společnosti používat při výkonu své činnosti na území ČR? Vedle toho bych si v této bakalářské práci chtěl potvrdit hypotézu, že kontrola nad působením a činnostmi soukromých bezpečnostních služeb není v současné době v České republice dostatečná. Druhou hypotézou je, že tato kontrola nemá dostatečnou a pevnou oporu v právním řádu ČR.

V této bakalářské práci budou použity zejména metody popisné, analytické a komparativní. V rámci přípravné fáze byla provedena důkladná rešerše dostupné literatury, na jejímž základě jsem dospěl k závěru, že v této bakalářské práci budu vycházet primárně z tištěných bibliografických zdrojů, vzhledem k roztříštěné právní úpravě bude ovšem rovněž nutné pracovat s právními předpisy upravujícími soukromé bezpečnostní služby, kterými jsou zejména zákony a dílčím způsobem budou informace uváděné v této bakalářské práci doplňovány rovněž odbornými zdroji z internetu.

1. VYMEZENÍ POJMU A VÝZNAMU SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ČR

V této kapitole, kterou lze považovat za úvod k samotnému stěžejnímu tématu této bakalářské práce, se budu věnovat vymezení pojmu soukromé bezpečnostní služby a následně jejich praktickému významu a úkolům, které tyto služby plní.

1.1 Bezpečnostní systém České republiky

V souvislosti se soukromými bezpečnostními službami bych nejprve rád vysvětlil jeden související pojem, kterým je bezpečnostní systém České republiky. Bezpečnostní systém ČR lze definovat jako systém státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb a dalších právnických a fyzických osob, jejich vazeb a činností zabezpečujících koordinovaný postup při zajišťování bezpečnosti státu a jeho obyvatel.³

Jinou definici bezpečnostního systému ČR uvádí Ministerstvo vnitra ČR. Podle této definice se jedná o institucionální nástroj pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky. Je tvořen příslušnými prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, právnickými a fyzickými osobami, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti státu.⁴

Jak vyplývá z výše uvedených definic, které mají mnoho společného, součástí bezpečnostního systému ČR jsou nejen státní a veřejnoprávní složky, ale také fyzické a právnické osoby, pod něž můžeme podřadit právě zejména soukromé bezpečnostní služby.

Cílem bezpečnostního systému České republiky je zajišťovat bezpečnost ČR, ochraňovat a prosazovat životní, strategické i dílčí významné zájmy ČR. Základní funkcí bezpečnostního systému ČR je řízení a koordinace činností jednotlivých prvků při zajišťování bezpečnostních zájmů ČR a v době přímé hrozby nebo při vzniku krizové situace.⁵

---

³ SPÁČIL, L. Bezpečnostní systém ČR a krizový management - I. *Slovenské centrum strategických studií* [online]. [cit. 2012-08-20]. Dostupné z: http://www.scss.sk/dvd_lpp_0384_09_2010/METODICK%C1%20PODPORA%20Z%20INTERNETU/KR%CDZOV%DD%20MANA%8EMENT/Bezpe%E8nostn%ED%20sy st%E9m%20%C8R%20a%20krizov%FD%20management-I.htm.

⁴ Bezpečnostní systém státu. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-system-statu.aspx>.

⁵ Vláda ČR. *Bezpečnostní strategie ČR*. Praha : 2003. Bezpečnostní systém ČR, s. 22.

1.2 Pojem soukromé bezpečnostní služby

Soukromé bezpečnostní služby je možné pro účely této bakalářské práce definovat jako určité podnikatelské subjekty, které se zabývají specializovanou činností, která směřuje k uspokojení oprávněných bezpečnostních zájmů a potřeb fyzických nebo právnických osob. Soukromé bezpečnostní služby tak činí na základě smluvního právního vztahu a za úplatu.⁶

V tomto kontextu chápeme soukromé bezpečnostní služby jako subjekty, které zahrnují jednak právnické osoby, kterými jsou například soukromé bezpečnostní agentury, a jednak podnikající fyzické osoby, jejichž oborem podnikání je oblast bezpečnosti. Tato definice tedy nezahrnuje osoby, které provozují ochranu bezpečnostních zájmů pro svoji vlastní potřebu.⁷

Jinou definici, kterou rovněž nabízí odborná literatura je tato: v tomto pojetí jde o výkon soukromé bezpečnostní činnosti, který je realizován v souladu s koncesní listinou (licencí) k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to jak na smluvním základě, tak pro vlastní potřeby.⁸ Od výše uvedené definice se tato liší tím, že považuje za soukromé bezpečnostní služby i provádění ochrany pro vlastní potřebu. Pro účely této bakalářské práce budu ovšem vycházet z první uvedené definice, tedy nebudu mezi soukromé bezpečnostní služby řadit výkon ochrany bezpečnostních zájmů pro vlastní potřebu.

V této souvislosti bych ještě na tomto místě definoval specializovanou činnost, což je pojem, na kterém spočívá první uváděná definice. Specializovanou činností je v tomto kontextu chápána soukromá bezpečnostní činnost, k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to na obchodním, smluvním základě.⁹

1.3 Význam soukromých bezpečnostních služeb

Soukromé bezpečnostní služby slouží zejména jako určitá alternativa, která občanovi za určitých podmínek může pomoci při ochraně bezpečnosti, a rovněž zvyšují bezpečnost garantovanou státem. Zákazník za úplatu na základě smlouvy dostává nadstandardní služby

---

⁶ BÁRTA, M. a kol. *Soukromé bezpečnostní služby: obecné pojetí*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. s. 9.

⁷ MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police History, 2005. s. 20.

⁸ KAMENÍK, J. a kol. *Komerční bezpečnost. Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 20.

⁹ KAMENÍK, J. a kol. *Komerční bezpečnost. Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 20.

v oblasti bezpečnostních služeb, na které stát není schopen nebo ochoten vynakládat své prostředky. Ve vztahu k bezpečnostním orgánům státu, jakými je např. Policie ČR nebo obecní policie jsou však pouze doplňující složkou bezpečnostního systému ČR, jejich úkolem rozhodně není nahrazovat činnost těchto orgánů státu.¹⁰

Soukromé bezpečnostní služby však zastávají významné postavení také například při zajišťování ochrany obyvatelstva našeho státu. Zejména při realizaci evakuačních aktivit, řešení požadavků požární ochrany a v neposlední řadě při zajišťování ochrany kritické infrastruktury.¹¹

Soukromé bezpečnostní služby jsou také jedním z významných a dynamicky se rozvíjejících prvků bezpečnosti v širším slova smyslu, působící zejména v oblasti ochrany majetku, zdraví a života osob, omezují vznik škod a minimalizují dopad škodlivého jednání, prevencí v boji s kriminalitou, stejně jako je jejich význam rovněž ekonomický, neboť kupříkladu přispívají k zaměstnanosti obyvatelstva ČR, neboť v rámci poskytování svých služeb vytvářejí pracovní příležitosti.¹²

1.4 Úkoly soukromých bezpečnostních služeb

Soukromé bezpečnostní služby plní na území ČR poměrně velkou řadu relativně různorodých úkolů. V obecné rovině lze říci, že doplňují bezpečnostní systém ČR a jsou doplňující složkou vůči státním orgánům, ke kterým patří například policejní sbory.¹³ Jaké úkoly ovšem plní v konkrétní rovině, tj. co je náplní jejich činnosti, se pokusím shrnout v této kapitole. Jak jsem již uvedl výše, činnost soukromých bezpečnostních služeb je poměrně široká, tudíž výčet jejich úkolů, uvedený v této bakalářské práci, je nutné považovat za demonstrativní. Tento výčet uvádím v rámci své bakalářské práce zejména proto, aby si případný čtenář mohl snáze učinit představu o tom, co všechno zahrnuje činnost soukromých bezpečnostních služeb.

---

¹⁰ KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 18-19.

¹¹ FORMER, F. Úloha soukromých bezpečnostních služeb při ochraně obyvatelstva *Bezpečnostní zpravodaj* [online]. 2012 [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostni-zpravodaj.cz/news/uloha-soukromych-bezpecnostnich-sluzeb-pri-ochrane-obyvatelstva/>.

¹² KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 340.

¹³ KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 18-19.

Úkoly, které plní soukromé bezpečnostní služby lze v zásadě rozdělit do několika skupin. Jedná se o činnosti související s ostrahou osob a majetku, detektivní služby a technické zabezpečení.¹⁴

V návaznosti na toto dělení nyní uvedu několik příkladů pro každou skupinu činností soukromých bezpečnostních služeb. Mezi ochranu osob a majetku lze zařadit například statickou ostrahu (např. strážní služba k zajištění a kontrole míst), pořadatelskou činnost, zásahové hlídky a hasičská družstva, přepravu cenností a finanční hotovosti nebo třeba monitorovací činnosti (např. kontrola oprávněnosti osob ke vstupu do určitého prostoru).¹⁵ Ostraha majetku a osob zahrnuje poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a jejich zpracování, cenností či jiného majetku, ochranou osob a právních zájmů, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozováním centrálních pultů ochrany.¹⁶

Do kategorie detektivních služeb pak řadíme například pátrání po osobách nebo po věcech, sledovací a monitorovací činnost objektů, vyhledávání informací, které mohou být využitelné jako důkazní prostředky v soudním popř. i ve správním řízení, ale patří sem třeba i sběr informací, které mají být využity v komerčním zpravodajství.¹⁷

Třetí skupinou činností soukromých bezpečnostních agentur je oblast technického zabezpečení. Sem lze zařadit například montáž, servis a provoz poplašných a alarmních systémů nebo systémů pro kontrolu vstupu do objektu, patří sem ovšem také sledování pohybu prostřednictvím kamerových systémů a další činnosti.¹⁸ Nyní se již nebudu věnovat kategorizaci a úkolům soukromých bezpečnostních služeb, ale zaměřím se konkrétně na jejich právní úpravu v českém právním řádu.

---

¹⁴KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 21.

¹⁵KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 21.

¹⁶ Ostraha majetku a osob - koncese krok za krokem. *Businessinfo.cz* [online]. 2011 [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/ostraha-majetku-a-osob-1505.html>.

¹⁷KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 21.

¹⁸KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 21.

2. PRÁVNÍ ÚPRAVA SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ČR

V této kapitole se budu věnovat právní úpravě soukromých bezpečnostních služeb v českém právním řádu. Jak jsem již uvedl v úvodu této bakalářské práce, v České republice doposud nemáme jednotnou právní úpravu soukromých bezpečnostních služeb ve zvláštním zákoně a právní úprava je tudíž roztržena do celé řady právních předpisů, o nichž se budu v této kapitole postupně zmiňovat.

2.1 Listina základních práv a svobod

Na prvním místě bych jako právní předpis, který upravuje mimo jiné i určité aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb, uvedl Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listinu základních práv a svobod. Listina základních práv a svobod je důležitým právním předpisem v této oblasti neboť z jedné strany umožňuje činnost soukromých bezpečnostních služeb prostřednictvím svého článku č. 17, který zaručuje právo na informace. Tento článek realizuje základní myšlenku veškeré detektivní činnosti, neboť umožňuje získávání informací, na nichž má konkrétní subjekt oprávněný zájem.¹⁹

Právní úpravu, která do jisté míry souvisí s činností soukromých bezpečnostních služeb lze najít rovněž například v čl. 6 odst. 1, který stanoví, že „každý má právo na život. Lidský život je hoden ochrany již před narozením.“²⁰ Z tohoto ustanovení lze dovodit právo na ochranu lidského života, za jejímž účelem lze užít celou řadu rozličných prostředků, mezi něž bezesporu patří i činnost soukromých bezpečnostních služeb. Obdobným ustanovením je rovněž ustanovení čl. 7 odst. 1, které říká, že „nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena.“²¹

¹⁹BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. s 199.

²⁰ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 6 odst. 1.

²¹ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 7 odst. 1.

Obdobné ustanovení se pak vztahuje k majetku. Čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod stanoví, že „každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.“²²

Na činnost soukromých bezpečnostních služeb jako subjektu soukromého práva se také vztahuje článek č. 2 odst. 3, který stanoví, že „každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“²³ Z tohoto ustanovení lze dovodit nejen právo majetek vlastnit, ale také si jej aktivně chránit pokud je třeba, což rovněž vytváří prostor pro činnost soukromých bezpečnostních služeb, které mohou jednotlivci napomáhat při uplatňování a zejména praktické realizaci tohoto základního práva.

Na druhé straně, Listina základních práv a svobod upravuje také celou řadu limitů pro činnost soukromých bezpečnostních služeb. Konkrétně se jedná například o článek č. 7 Listiny, který stanoví nedotknutelnost osoby a jejího soukromí a možnost jejich omezení jen v případech, které stanoví zákon.²⁴

Další omezení činnosti soukromých bezpečnostních služeb lze najít také v článku č. 10, který stanoví, že „každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno,“ dále také, že „každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života,“ a stanoví rovněž, že „každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“²⁵

Na některé činnosti soukromých bezpečnostních služeb se vztahuje také článek 12 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje nedotknutelnost obydlí, což znamená, že

---

²²ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 11 odst. 1.

²³ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 2 odst. 3.

²⁴ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 7 odst. 1.

²⁵ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 10.

nikdo není oprávněn vstoupit do obydlí bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí. Některá omezení nedotknutelnosti obydlí mohou být zákonem povolena za účelem ochrany důležitých zájmů.²⁶

Z Listiny základních práv a svobod a jejího výkladu tedy jednoznačně vyplývá, že činnost soukromých bezpečnostních služeb je v České republice povolena, pokud jsou dodrženy její limity, které vyplývají právě z Listiny základních práv a svobod a dalších právních předpisů ČR.²⁷ O ústavněprávních limitech činnosti soukromých bezpečnostních služeb a legitimitě jejich činnosti z pohledu ústavněprávního bude následně podrobněji pojednáno v kapitole č. 5 této bakalářské práce.

2.2 Živnostenský zákon

Výše byly soukromé bezpečnostní služby definovány jako specifické podnikatelské subjekty. Z toho důvodu se na soukromé bezpečnostní služby vztahuje zákon č. 451/1991 Sb., o živnostenském podnikání, tedy živnostenský zákon. Tento zákon upravuje podnikání soukromých bezpečnostních služeb jako koncesované živnosti.²⁸

V této souvislosti považuji za nezbytné vymezit pojem koncesovaná živnost. Za účelem provozování koncesované živnosti je třeba jednak splnit obecné podmínky pro provozování živnosti, tedy věk minimálně 18 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost a dále je nutné splnit zvláštní podmínky, mezi něž v případě koncesované živnosti patří zejména odborná způsobilost a splnění podmínek stanovených zvláštním zákonem, kterým je pro tyto účely obvykle živnostenský zákon popř. může živnostenský zákon odkazovat na jiný zvláštní právní předpis. K jejich provozování nestačí pouze ohlášení na úřadě, ale je nutné vyčkat na právní moc rozhodnutí o udělení koncese konkrétnímu subjektu.²⁹

---

²⁶ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbírká zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 12.

²⁷BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995.s. 199.

²⁸SALIVAR, J. *Soukromé bezpečnostní služby a české právo: analýza*. Cevro institut, 2012. Dostupné z: <http://www.cevro.cz/cs/o-cevro/cevro-doporucuje/234429-soukrome-bezpecnostni-sluzby-ceske-pravo.html>.

²⁹VEBER, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 2.vyd. Praha: Grada, 2008. s. 82-83.

Živnostenský zákon v této souvislosti koncesované živnosti nedefinuje, pouze lakonicky stanoví, že „živnosti koncesované jsou živnosti uvedené v příloze č. 3 k tomuto zákonu.“³⁰

Pro provozování živnosti koncesované musí také odpovědný zástupce splňovat mimo jiné zvláštní zákonné podmínky, a to především musí prokázat odbornou způsobilost v dané oblasti podnikání.³¹

Seznam koncesovaných živností a podmínky jejich provozování se tedy nachází v příloze č.3 živnostenského zákona. Živnostenský zákon upravuje v souvislosti se soukromými bezpečnostními službami tři koncesované živnosti, kterými jsou ostraha majetku a osob, služby soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.³² Nyní se zaměřím na právní úpravu jednotlivých výše uvedených živností v živnostenském zákoně.

První uvedená živnost, koncesovaná živnost ostraha majetku a osob zahrnuje poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a jejich zpracování, cenností či jiného majetku, ochranou osob a právních zájmů, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynu objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozováním centrálních pultů ochrany.³³

Živnostenský zákon pro získání koncese k provozování této živnosti vyžaduje odbornou a jinou zvláštní způsobilost dle § 27 odst. 1 a 2, k jejímuž splnění je nutné buď vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření, nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe v daném oboru, nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou a osvědčení o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydané s platností na 5 let zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů Ministerstvem školství, mládeže

---

³⁰ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, § 26.

³¹VOMÁČKA, M. Koncesovaná živnost. *Epravo.cz* [online]. 2006 [cit. 2012-09-08]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/koncesovana-zivnost-38277.html>.

³²ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, Příloha č. 3.

³³Český klub bezpečnostních služeb: Podmínky. *ČKBS.cz* [online]. [cit. 2012-09-09]. Dostupné z: <http://www.ckbs.cz/ke-stazeni/podminky.pdf>.

a tělovýchovy, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem a 3 roky praxe, za příbuzný obor lze považovat službu v Policii České republiky, obecní policii, Justiční stráž, Vojenské policii atd.³⁴

K získání koncese pro provozování této živnosti jsou požadovány rovněž další podmínky, mezi které patří jednak spolehlivost podnikatele, statutárních orgánů a členu statutárních orgánů, dále také bezúhonnost a odborná způsobilost zaměstnanců. Další podmínkou je pak zdravotní způsobilost zaměstnanců. Za účelem získání koncese pro živnost ostraha majetku a osob je také nutné splnit podmínky stanovené lustračním zákonem č. 451/1991 Sb., kterými se dokládá právě výše uvedená spolehlivost podnikatele.³⁵

Spolehlivost se tedy prokazuje lustračním osvědčením podle lustračního zákona. Toto osvědčení na žádost vydává ministerstvo vnitra České republiky. Lustrační osvědčení osvědčuje, zda lustrovaná osoba byla či nebyla v období od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989 příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti či evidována v materiálech StB³⁶ jako spolupracovník. Povinnost doložit lustrační osvědčení se nevztahuje na občany, narozené po 1. prosinci 1971. Od těchto občanů se nevyžaduje ani čestné prohlášení.³⁷ Další podmínky nejsou již pro tuto živnost vyžadovány.

Druhou koncesovanou živností, kterou živnostenský zákon v souvislosti se soukromými bezpečnostními službami upravuje, jsou služby soukromých detektivů. Tato koncesovaná živnost zahrnuje poskytování služby spojené s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem, získáváním informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním

---

³⁴ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, Příloha č. 3.

³⁵ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, Příloha č. 3.

³⁶Státní bezpečnost neboli politická policie pod kontrolou komunistické strany, která sloužila k ovládnutí mocenských pozic a k likvidaci protivníků komunistického režimu. Státní bezpečnost existovala v letech 1945-1990.

³⁷Ostraha majetku a osob: koncese krok za krokem. *Businessinfo.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-09-09]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/ostaha-majetku-a-osob-1505.html>.

pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství, sběr dat a jejich vyhodnocování pro subjekty, které na tom prokáží právní zájem.³⁸

Požadavky na odbornou způsobilost i zvláštní způsobilost pro získání této živnosti jsou v zásadě stejné jako požadavky na kvalifikaci za účelem získání koncese pro ostrahu majetku a osob, tímto na ně tedy odkazují.³⁹

Třetí koncesovanou živností v této oblasti je poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob. Na rozdíl od výše uvedených živností ostrahy majetku a osob a služby soukromých detektivů, jsou požadavky, které musí podnikatel splnit, aby mohl získat koncesi pro tuto živnost poněkud odlišné.

Při této koncesované živnosti činnost spočívá v projektování, montáži, kontrole, údržbě a opravách elektronických poplachových systémů, určených k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy, včetně poplachových systémů a zařízení umožňujících sledování pohybu a projevů osob v objektech a jejich okolí. Dále pak v montáži, opravě, údržbě, revizi a správě mechanických zábranných systémů, dodatečně zvyšujících účinnost běžných standardů zabezpečení majetku a osob.⁴⁰

Požadavky na odbornou způsobilost jsou pro poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob následující: vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na strojírenství, elektroniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 1 rok praxe v oboru, nebo vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektroniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 2 roky praxe v oboru, nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektroniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 2 roky praxe v oboru, nebo střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektroniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 3 roky praxe v oboru, nebo osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným

---

³⁸Český klub bezpečnostních služeb: Podmínky. *ČKBS.cz* [online]. [cit. 2012-09-09]. Dostupné z: <http://www.ckbs.cz/ke-stazeni/podminky.pdf>.

³⁹ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, Příloha č. 3.

⁴⁰Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob: koncese krok za krokem. *Businessinfo.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-09-09]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/technicke-sluzby-ochrana-majetku-osob-1506.html>.

Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru. Požadavky na odbornou způsobilost jsou kladeny nejen na provozovatele soukromé bezpečnostní služby, ale také na její zaměstnance, tudíž všechny tyto osoby musí složit zkoušku profesní kvalifikace.⁴¹

Další podmínkou, která je pro provozování této koncesované živnosti zákonem stanovena, je bezúhonnost všech zaměstnanců podnikatele.⁴²

Závěrem podkapitoly o právní úpravě v živnostenském zákoně, bych rád uvedl, že vzhledem k nekomplexní právní úpravě v českém právním řádu je jedním z nejdůležitějších právních předpisů v této oblasti právě živnostenský zákon. V této souvislosti bych rovněž chtěl upozornit na to, že živnostenský zákon v zásadě stanoví pro výkon činnosti soukromých bezpečnostních služeb obdobné podmínky jako u většiny koncesovaných živností, nejsou zde tedy prakticky žádné specifické podmínky, které by vyžadovaly vyšší standart než u jiných koncesovaných živností, čímž není ani poskytována vyšší ochrana lidským právům, která mohou být zasažena právě činností soukromých bezpečnostních služeb.

2.3 Zákoník práce

Hlavní funkcí a cílem zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce je úprava pracovněprávních vztahů mezi zaměstnavatelem. V našem případě se bude jednat především o vztah mezi soukromou bezpečnostní službou jako zaměstnavatelem a jejím zaměstnancem. Podle pracovní smlouvy pak každému účastníkovi vznikají určitá práva a určité povinnosti. Pracovní smlouva má obsahovat druh práce, kterou bude pracovník vykonávat, dále místo výkonu a den nástupu do zaměstnání. Zaměstnavateli pak vzniká povinnost přidělovat zaměstnanci na základě této smlouvy, dodržovat podmínky pro její vykonávání, vyplácet zaměstnanci mzdu apod. a zaměstnanec je na základě smlouvy povinen vykonávat práci dle pokynů zaměstnavatele ve stanoveném čase.⁴³

---

⁴¹ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, Příloha č. 3.

⁴²ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, Příloha č. 3.

⁴³ČESKO. Zákon č. 262 ze dne 21. dubna 2006, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 2006, částka 84, s. 3146-3241, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2006&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=12> ISSN 1211-1244.

V jiné souvislosti může zákoník práce souviset s činností soukromých bezpečnostních služeb tak, že zaměstnavatel má z důvodu ochrany svého majetku právo v nutném rozsahu provádět kontrolu věcí, které jeho zaměstnanci vnášejí a vynášejí do prostor organizace či její provozovny nebo provádět prohlídky zaměstnanců, k čemuž si najímá soukromé bezpečnostní služby, které takovou kontrolu provádějí.⁴⁴ Tato situace nachází v praxi uplatnění kupříkladu v obchodech a obchodních domech, kde soukromé bezpečnostní služby mohou kontrolovat rovněž zaměstnance, aby např. nevyváželi neoprávněně z obchodu zboží, které je majetkem zaměstnavatele, tedy obvykle určité společnosti.

2.4 Občanský zákoník

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů (dále jen občanský zákoník) je základním kodexem českého soukromého práva. Jeho význam v souvislosti se soukromými bezpečnostními službami je v zásadě dvojitý. Jednak je občanský zákoník jako univerzální soukromoprávní kodex subsidiárně aplikován rovněž na vztahy vyplývající například ze zákoníku práce nebo z obchodního zákoníku.⁴⁵

Druhým významným aspektem, který upravuje občanský zákoník, a který úzce souvisí právě s činností soukromých bezpečnostních služeb, je ochrana osobnosti fyzické osoby, která je poskytována všem fyzickým osobám bez rozdílu.⁴⁶

Ochrana osobnosti je upravena v § 11 a následujících občanského zákoníku. § 11 občanského zákoníku stanoví, že: „*fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.*“⁴⁷ Konkrétně na činnost soukromých bezpečnostních služeb lze vztáhnout zejména ochranu osobnosti, občanské cti, lidské důstojnosti, stejně jako právo na ochranu soukromí.

Další ustanovení, které se vztahuje k činnosti soukromých bezpečnostních služeb v případě, že soukromé bezpečnostní služby využívají ke své činnosti například kamerový

---

⁴⁴ČESKO. Zákon č. 262 ze dne 21. dubna 2006, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 2006, částka 84, s. 3146-3241, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2006&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=12> ISSN 1211-1244, § 248 odst. 2.

⁴⁵KNAPPOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné 1*. 4.vyd. Praha: ASPI, 2005. s. 30.

⁴⁶KNAPPOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné 1*. 4.vyd. Praha: ASPI, 2005. s. 231.

⁴⁷ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 5. března 1964, občanský zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 1964, částka 19, s. 202-248, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1964&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=8> ISSN 1211-1244, § 11.

záznam nebo fotografickou dokumentaci, je pak § 12 odst. 1 občanského zákoníku, který stanoví, že: „*písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby nebo jejich projevů osobní povahy smějí být pořizeny nebo použity jen s jejím svolením.*“⁴⁸

§ 13 odst. 1 občanského zákoníku pak upravuje situaci, kdy dojde k určitému zásahu do osobnostních práv fyzické osoby, což je situace, ke které může rovněž v některých případech dojít při činnosti soukromých bezpečnostních služeb. § 13 odst. 1 občanského zákoníku stanoví, že: „*fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.*“⁴⁹

Posledním ustanovením, které v této souvislosti zmíním je ustanovení § 16 občanského zákoníku. Toto ustanovení stanoví, že: „*kdo neoprávněným zásahem do práva na ochranu osobnosti způsobí škodu, odpovídá za ni podle ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti za škodu.*“⁵⁰ Podle tohoto ustanovení jsou tedy soukromé bezpečnostní služby, stejně jako jiné osoby soukromého práva odpovědné za škodu, která byla způsobena porušením práva na ochranu osobnosti, v souvislosti s jejich činností.

2.5 Trestní zákoník a trestní řád

Oba uvedené trestněprávní předpisy, tedy zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů (dále jen trestní zákoník) i zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen trestní řád), se vztahují k trestněprávním aspektům činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Právě legitimita činnosti soukromých bezpečnostních služeb je jedním ze stěžejních témat této bakalářské práce, a bude jí věnována celá následující kapitola, na tomto místě se tudíž o těchto otázkách zmíním pouze stručně.

---

⁴⁸ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 5. března 1964, občanský zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 1964, částka 19, s. 202-248, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1964&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=8> ISSN 1211-1244, § 12 odst.1.

⁴⁹ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 5. března 1964, občanský zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 1964, částka 19, s. 202-248, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1964&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=8> ISSN 1211-1244, § 13 odst.1.

⁵⁰ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 5. března 1964, občanský zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 1964, částka 19, s. 202-248, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1964&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=8> ISSN 1211-1244, § 16.

Soukromé bezpečnostní služby mají často za úkol právě předcházet trestným činům, zabránit jejich dokonání nebo zjišťovat jejich pachatele a získávat důkazy, o jejich spáchání.⁵¹ Za tímto účelem lze v oblasti trestního práva hmotného zmínit například ustanovení o krajní nouzi nebo nutné obraně, která upravuje trestní zákoník. V obou případech se jedná o okolnosti vylučující protiprávnost, což znamená, že čin, který má znaky činu jinak trestného není v rozporu s právem a je tedy činem od počátku právem dovoleným. Cílem okolností vylučujících protiprávnost je ochrana trestním zákoníkem uznávaných a chráněných zájmů.⁵²

Krajní nouzi upravuje trestní zákoník v § 28, kde je stanoveno, že „*čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.*“⁵³ Zároveň trestní zákon ovšem uvádí, že „*nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.*“⁵⁴ V případě krajní nouze je tedy při odvracení nebezpečí nutno zachovat proporcionalitu mezi ohroženým zájmem a následkem, který vznikne jeho odvracením.⁵⁵ Toto platí beze zbytku i pro pracovníky soukromých bezpečnostních služeb, tito pracovníci jsou povinni dodržovat zásadu proporcionality stejně jako kdokoli jiný.

Druhou okolností vylučující protiprávnost, kterou upravuje trestní zákoník a která se bude bezesporu vztahovat na výkon činnosti soukromých bezpečnostních služeb je nutná obrana. Nutná obrana je upravena v § 29 trestního zákoníku, který stanoví, že „*čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.*“⁵⁶ Trestní zákoník dále stanoví, že „*nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.*“⁵⁷ Obráncem v případě nutné obrany

---

⁵¹KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 21.

⁵²JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2.vyd. Praha: Leges, 2010 s. 242.

⁵³ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244.> § 28 odst. 1.

⁵⁴ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244.> § 28 odst. 2.

⁵⁵JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2.vyd. Praha: Leges, 2010 s. 243.

⁵⁶ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244.> § 29 odst. 1.

⁵⁷ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244.> § 29 odst. 2.

může být kdokoli, nemusí to být jen napadený,⁵⁸ na tomto místě je právě významný prostor pro činnost soukromých bezpečnostních služeb.

Trestní řád je procesním právním předpisem v oblasti trestního práva., *Účelem trestního řádu je upravit postup orgánů činných v trestním řízení tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Řízení přitom musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti.*⁵⁹

Pro činnost soukromých bezpečnostních služeb je důležité ustanovení § 1 odst. 2 trestního řádu, které stanoví, že „pomáhat k dosažení účelu trestního řízení je právem a podle ustanovení tohoto zákona i povinností občanů.“⁶⁰ Právě v tomto ustanovení lze do jisté míry najít legitimní důvod pro existenci soukromých bezpečnostních služeb a práci např. soukromých detektivů.

Pro činnost soukromých bezpečnostních služeb a účinné ochrany majetku a osob je dále důležité ustanovení § 76 odst. 2 trestního řádu, které říká, že „osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“⁶¹

Toto oprávnění je tedy dáno komukoli, tedy i soukromým bezpečnostním službám a jejich pracovníkům. Uplatnění pak toto ustanovení najde například v případě, kdy je pachatel přistižen při krádeži v obchodě pracovníkem soukromé bezpečnostní služby, nebo třeba když je pachatel jako účastník společenské nebo jiné kulturní akce přistižen např. při výtržnosti a je

---

⁵⁸JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2. vyd. Praha: Leges, 2010 s. 245.

⁵⁹ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, trestní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1961, částka 66, s. 513-575, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244, § 1 odst. 1.

⁶⁰ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, trestní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1961, částka 66, s. 513-575, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244, § 1 odst. 2.

⁶¹ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, trestní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1961, částka 66, s. 513-575, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244, § 76 odst. 2.

zajištěn nejprve soukromou bezpečnostní službou, která má na starosti bezpečnost na takové akci a následně předán přivolanému policejnímu orgánu.

Posledním právním předpisem, který upravuje trestněprávní aspekty činnosti soukromých bezpečnostních služeb je zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim., *Tento zákon upravuje podmínky trestní odpovědnosti právnických osob, tresty a ochranná opatření, které lze za spáchání stanovených trestných činů právnickým osobám uložit, a postup v řízení proti právnickým osobám.* ⁶²

Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o trestní odpovědnosti právnických osob) stanoví tedy odpovědnost soukromých bezpečnostních služeb, které jsou právnickými osobami, vztahuje se tedy přímo na soukromou bezpečnostní službu, nikoli na jejich jednotlivé pracovníky, tedy fyzické osoby. § 7 tohoto zákona taxativně stanoví trestné činy, které může právnická osoba spáchat, neboť právnická osoba nemůže spáchat všechny trestné činy, které jsou uvedené v trestním zákoníku, právnická osoba může spáchat jen tyto taxativně uvedené trestné činy. ⁶³

„Pachatelem trestného činu je právnická osoba, které lze přičítat porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem způsobem uvedeným v tomto zákoně.“ ⁶⁴

Mezi trestné činy, které může spáchat právnická osoba, která je soukromou bezpečnostní službou, bych z daného výčtu na tomto místě zmínil například trestné činy jako neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací, opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat, zmínit lze v některých případech také vydírání a nedovolené ozbrojování. ⁶⁵

---

⁶²ČESKO. Zákon č. 418 ze dne 27. října 2011, o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim In *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, částka 146, s. 513-575, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2011&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=2>, ISSN 1211-1244, § 1 odst. 1.

⁶³ČESKO. Zákon č. 418 ze dne 27. října 2011, o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim In *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, částka 146, s. 513-575, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2011&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=2>, ISSN 1211-1244, § 7.

⁶⁴ČESKO. Zákon č. 418 ze dne 27. října 2011, o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim In *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, částka 146, s. 513-575, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2011&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=2>, ISSN 1211-1244, § 9 odst. 1.

⁶⁵ČESKO. Zákon č. 418 ze dne 27. října 2011, o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim In *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, částka 146, s. 513-575, Dostupné také z WWW:

V této souvislosti je nutné zmínit, že podle současné právní úpravy se trestněprávně relevantního jednání může dopustit jednak fyzická osoba tedy například pracovník soukromé bezpečnostní služby, ale i právnická osoba, tedy samotná soukromá bezpečnostní služba, která postupuje v rozporu s trestním právem při výkonu své činnosti.

2.6 Další právní předpisy

Kromě výše uvedených předpisů se na činnost soukromých bezpečnostních služeb do jisté míry vztahuje rovněž celá řada dalších zákonů. V této kapitole se jen velmi stručně zmíním o některých dalších souvisejících právních předpisech.

Prvním právním předpisem, o kterém se zde zmíním je zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o ochraně osobních údajů). Tento zákon upravuje ochranu osobních údajů o fyzických osobách, dále práva a povinnosti při zpracovávání osobních údajů a dále stanoví také podmínky předávání těchto údajů do zahraničí. Zákon rovněž upravuje působnost Úřadu pro ochranu osobních údajů. Tento zákon se vztahuje jak na osobní údaje zpracovávané orgány veřejné moci, tak i na osobní údaje zpracovávané fyzickými a právnickými osobami, kam patří rovněž soukromé bezpečnostní služby.⁶⁶

Smyslem zákona o ochraně osobních údajů je ústavně zaručené právo na ochranu občana před neoprávněným zasahováním do jeho soukromého a osobního života, které je možné realizovat i neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů. V současné společnosti je vlivem rozvoje informačních technologií a internetu toto právo stále více narušováno, přičemž s ohledem na to, že každý soukromý subjekt si může za úplatu najmout soukromou bezpečnostní službu, ať již za účelem ochrany majetku nebo třeba za účelem detektivních služeb, může být toto právo ohroženo i ze strany soukromých bezpečnostních služeb. V této souvislosti nelze totiž opomenout skutečnost, že soukromá bezpečnostní služba a její pracovníci mají v zásadě stejná oprávnění jako ostatní občané této země, nemohou tudíž například bez souhlasu shromažďovat osobní údaje o určité osobě.

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2011&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=2>,
ISSN 1211-1244, § 7.

⁶⁶KNAPPOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné I*. 4.vyd. Praha: ASPI, 2005. s. 233-234.

Dalším právním předpisem, který považuji za nutné uvést v této kapitole jako pramen práva v oblasti soukromých bezpečnostních služeb je zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů (dále jen obchodní zákoník). Tento zákon upravuje obecně podnikatelskou činnost a smlouvy vyplývající z obchodněprávních vztahů, tedy smlouvy a vztahy mezi podnikateli, které byly uzavřeny v souvislosti s jejich podnikatelskou činností.⁶⁷

Jako příklad takového vztahu lze uvést vztah mezi soukromou bezpečnostní službou a podnikatelem, který si najme soukromou bezpečnostní službu za účelem ostrahy svého podniku, prostor nebo majetku v souvislosti se svým podnikáním. Vedle toho je možné a v praxi i poměrně obvyklé, že soukromou bezpečnostní službu provozuje právnická osoba, která je obchodní společností (např. společností s ručením omezeným nebo akciovou společností) zřízenou podle obchodního zákoníku, na kterou se vztahují veškerá pravidla upravující obchodní společnosti v obchodním zákoníku.

Dalším souvisejícím předpisem, který upravuje do jisté míry i činnost soukromých bezpečnostních služeb je například zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen občanský soudní řád). Občanský soudní řád je nejdůležitějším pramenem v oblasti procesních norem soukromého práva, je tedy právním předpisem, který reguluje možnosti a způsoby vymáhání hmotného práva, které vyplývá z výše uvedených právních předpisů.⁶⁸

Podle svého § 1 „*občanský soudní řád upravuje postup soudu a účastníků v občanském soudním řízení tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana práv a oprávněných zájmů účastníků, jakož i výchova k zachování zákonů, k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob.*“⁶⁹ Občanským soudním řádem se tedy řídí procesní postupy, které směřují k vymáhání hmotného práva, zejména jeho porušení mezi soukromou bezpečnostní službou a například jejím klientem nebo soukromou bezpečnostní službou a osobou, která tvrdí, že byla například poškozena činností soukromé bezpečnostní služby.

---

⁶⁷ SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ, V. a kol. *Základy podnikání*. 4.vyd. Praha: Grada, 2010. s. 75.

⁶⁸ ČESKO. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963, občanský soudní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1963, částka 56, s. 383-428, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1963&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244.

⁶⁹ ČESKO. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963, občanský soudní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1963, částka 56, s. 383-428, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1963&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244.

Z výše uvedeného lze pro činnost soukromých bezpečnostních služeb dovodit v zásadě dvě skutečnosti. Jednak má každý právo si v nezbytném rozsahu podle tohoto právního předpisu opatřovat informace, které může použít za účelem vymáhání svého nároku v soudním řízení, za tímto účelem si rovněž může najmout právě soukromou bezpečnostní službu, aby mu takové informace opatřila a shromáždila. Druhou skutečností, která z tohoto vyplývá pro soukromé bezpečnostní služby, je že v případě porušení například osobnostních nebo jiných práv fyzické či právnické osoby či způsobení škody je možné vymáhat náhradu pomocí postupů upravených v občanském soudním řádu vůči soukromé bezpečnostní službě.

3. LEGITIMITA ČINNOSTI SBS V ČR Z POHLEDU ÚSTAVNÍHO PRÁVA DEMOKRATICKÉHO STÁTU

Podobně jako předešlá kapitola, bude rovněž tato kapitola zaměřena na otázky legitimacy činnosti soukromých bezpečnostních služeb. V této kapitole se ovšem zaměřím na legitimitu z pohledu ústavního práva a principů demokratického právního státu, s čímž souvisí zejména základní lidská práva a svobody.

Úvodem této kapitoly bych rád vymezil, co se rozumí pod pojmem demokratický právní stát. Právní stát lze chápat jako právně-filosofický koncept, který označuje stát založený na politickém systému, ve kterém je právu resp. právnímu řádu podřízena politická moc, tedy stát jedná v souladu s vlastním právem.⁷⁰

Nutným předpokladem právního státu je zejména právní jistota, tedy především jednoznačnost a reálná vymahatelnost práva a dále také nezměnitelnost právního řádu. To znamená, že občan může od systému očekávat některé stálé hodnoty, například nezávislou soudní moc, neznamená to však, že nemůže docházet k dílčím změnám právního řádu. Demokratický právní stát a jeho právní systém je tedy podřízen obecným hodnotám, jakými je zejména spravedlnost a nadřazuje právnímu systému státu lidská práva a dále omezuje roli státu na míru nezbytnou k jejich ochraně a rozvoji.⁷¹

Právním státem je tedy stát, ve kterém je uplatňována legalita a to nejen ve vztahu soukromých subjektů mezi sebou, ale i ve vztahu k veřejné moci. Legalitou se v tomto kontextu rozumí zákonnost jednak v procesu tvorby práva, jednak i zákonnost při procesech realizace a aplikace práva. Soudobý demokratický právní stát také vychází ze zásady suverenity lidu jako jedné ze svých základních zásad.⁷²

Z výše uvedených charakteristik demokratického právního státu jednoznačně vyplývá, že zásadami demokratického právního státu, jako je například respektování ústavně zakotvených základních lidských práv a svobod jsou povinny se řídit nejen veškeré soukromoprávní subjekty, mezi něž bezesporu řadíme i soukromé bezpečnostní služby, ale rovněž i subjekty veřejného práva, tedy i veřejnoprávní bezpečnostní orgány, jako např. Policie

⁷⁰ Právní stát. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): WikimediaFoundation [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%A1vn%C3%AD_st%C3%A1t.

⁷¹ Právní stát. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): WikimediaFoundation [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%A1vn%C3%AD_st%C3%A1t.

⁷² GRINC, J. *Právo pro politology*. Praha: Grada, 2010. s. 67.

ČR či obecní policie. Základní lidská práva, jsou na našem území upravena především v Listině základních práv a svobod, nicméně lze je dovozovat také z celé řady mezinárodních smluv a dalších právních předpisů. Kupříkladu samotná Listina základních práv a svobod ČR vychází z Deklarace lidských práv, která byla přijata 9. prosince 1948 v Paříži a byla určena pro členské státy OSN. Listina přitom vymezuje především určité obecné principy, a kterých jsou základní práva a svobody postaveny přičemž práva a svobody jsou přitom obvykle následně realizovány zákonem.⁷³

Vzhledem k tomu, že soukromé bezpečnostní služby jsou podle právního řádu ČR subjekty soukromého práva, které podnikají v oblasti bezpečnosti,⁷⁴ jejich právní úpravu a právní úpravu jejich podnikání nacházíme převážně v soukromoprávních právních předpisech,⁷⁵ je nesporným faktem, že tyto subjekty jsou povinny dodržovat právní řád ČR a navíc na rozdíl například od policejních orgánů, kterým zvláštní zákony⁷⁶ dávají určitá oprávnění k zajišťování bezpečnosti na území ČR, nemají soukromé bezpečnostní služby v rámci své činnosti prakticky žádná oprávnění k zajišťování bezpečnosti navíc oproti běžnému občanovi ČR.

Z vymezení právního státu lze rovněž poměrně jednoznačně dovodit povinnost demokratického právního státu zajistit bezpečnost občanů takového státu.⁷⁷ Způsoby, jak tuto bezpečnost zajistit lze pak v zásadě rozdělit na veřejnoprávní, tedy na policejní složky a na soukromoprávní, tedy na soukromé bezpečnostní služby. Obě tyto složky jsou součástí bezpečnostního systému ČR.⁷⁸

O policejních složkách zejména jako o orgánech činných v trestním řízení bylo již pojednáno v předešlé kapitole, tímto na ni tedy odkazují. Souvislosti s ústavněprávním pojetím legitimacy policie bych zde pouze chtěl upozornit na to, že policii lze považovat za podstatnou oporu demokratického systému společnosti, ale zároveň i za její významnou

---

⁷³ GRINC, J. *Právo pro politology*. Praha: Grada, 2010. s. 67.

⁷⁴ BÁRTA, M. a kol. *Soukromé bezpečnostní služby: obecné pojetí*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. s. 9.

⁷⁵ Viz výše např. Živnostenský zákon, občanský zákoník, obchodní zákoník nebo zákoník práce.

⁷⁶ Např. zákon č. 273/2008 Sb., o policii ČR nebo zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

⁷⁷ WAGNEROVÁ, E., ŠMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. s. 80–81.

⁷⁸ SPÁČIL, L. Bezpečnostní systém ČR a krizový management - I. *Slovenské centrum strategických studií* [online]. [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: http://www.scss.sk/dvd_lpp_0384_09_2010/METODICK%C1%20PODPORA%20Z%20INTERNETU/KR%20CDZOV%DD%20MANA%8EMENT/Bezpe%ED%20syst%ED%20m%20C8R%20a%20krizov%FD%20management-I.htm.

hrozbu,⁷⁹ právě v souvislosti s možnostmi omezování základních lidských práv a svobod a policejní zvlá.

Prakticky totéž lze říci i o soukromých bezpečnostních službách, nicméně soukromé bezpečnostní služby na jednu stranu nemají celou řadu zákonem stanovených oprávnění, které má policie, na druhou stranu nemají ani přesné procesní postupy a pravidla, která mají policejní složky rovněž stanovené právními předpisy, stejně tak požadavky na zaměstnance jsou v případě soukromých bezpečnostních služeb upraveny poměrně obecně a lze také říci, že za činnost policejních složek a jejich případná pochybení odpovídá stát, který je v této oblasti určitým garantem.

Z těchto důvodů lze z určitého pohledu hrozbu soukromých bezpečnostních služeb považovat za významnější než hrozbu ze strany policejních složek, z jiného pohledu (porovnáme-li oprávnění a možnosti policie a soukromých bezpečnostních služeb) lze ovšem považovat soukromé bezpečnostní služby za méně ohrožující ústavně zaručená práva než policejní složky.

Jak již bylo uvedeno v kapitole č. 3.1 z Listiny základních práv a svobod vyplývá celá řada skutečností, které na jednu stranu opravňují každého jednotlivce k ochraně svých zájmů, na druhou stranu upravují skutečnost, že by nemělo být v rámci této ochrany zasahováno do zaručených práv a svobod ostatních osob. Podobně jako existence policie je i existence soukromých bezpečnostních služeb neoddělitelně spjata s demokratickým právním státem. Stát nikdy nemůže kumulovat absolutně všechnu moc, ale požívá ji a může a má ji vykonávat pouze v do té míry, na níž se společnost dohodne a v jaké se její členové vzdají své vlastní svobody ve prospěch státní moci. Zbylou část svobody, kterou si jednotlivci ponechávají, pak je tvořen prostor pro soukromé iniciativy různého druhu, včetně právě iniciativ v oblasti soukromé bezpečnosti, které provozují soukromé bezpečnostní služby.⁸⁰

Z pohledu demokratického státu, který je založen zejména na respektu k základním lidským právům a svobodám, které jsou upraveny zejména v Listině základních práv a svobod, jsou pak soukromé bezpečnostní služby legitimovány s odkazem především na následující základní lidská práva. Jedná se konkrétně o právo na sebeobranu, které bývá

---

⁷⁹MARX, G. T. Police and Democracy [online]. In AMIR, M., EINSTEIN, S. a kol. *Policing, Security and Democracy: Theory and Practice*. Vol. 2. 16. 2. 2001 [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: <http://web.mit.edu/gtmarx/www/dempol.html>.

⁸⁰ČERNÝ, P. *Právní ochrana před extremismem*. Praha: C.H.Beck, 2008. s. 5.

dovozováno z práva na život, dále o právo na osobní svobodu a bezpečnost a třetím a posledním právem, které zaručuje legitimitu soukromých bezpečnostních služeb ve státě je vlastnické právo, tedy právo užívat a požívat majetek, které zahrnuje také právo chránit svůj majetek, s právem vlastnit majetek pak souvisí také další právo a to právo na ekonomickou výměnu, resp. právo na účast na svobodném trhu.⁸¹

Jako další skutečnost, která legitimuje činnost soukromých bezpečnostních služeb, bych uvedl čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, který uvádí, že „*každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá,*“⁸² z čehož vyplývá, že každý občan může za účelem ochrany svého majetku či své osobní bezpečnosti nebo soukromí činit vše co zákon nezakazuje, tudíž si může za tímto účelem například najmout soukromou bezpečnostní službu.

Z pohledu provozovatele soukromé bezpečnostní služby lze jejich legitimní postavení v českém právním řádu dovozovat rovněž z tohoto ustanovení, neboť vzhledem k tomu, že podnikání v oblasti bezpečnostních služeb a celá řada jejich činností není českým právem zakázána, naopak například živnostenský zákon s těmito živnostmi přímo počítá, nelze při splnění zákonných podmínek a získání koncese nikomu bránit v provozování soukromé bezpečnostní služby nebo v práci pro ni, pokud při této činnosti nedochází k porušování právních předpisů ČR.

Soukromé bezpečnostní služby jsou tedy z tohoto pohledu legitimním způsobem, jakým mohou jednotlivci chránit svoje základní lidská práva a svobody, která jsou jim zaručena Listinou základních práv a svobod a dalšími dokumenty, které definují ČR jako demokratický právní stát.

Výše jsem tedy popsal důvody, které jednoznačně legitimují činnost soukromých bezpečnostních služeb na území ČR. Vzhledem k tomu, že každá mince má dvě strany, pokusím se nyní popsat rovněž důvody, proč činnost soukromých bezpečnostních služeb nemusí být vždy legitimní, resp. proč se někdy pohybuje na pomezí mezi legitimním a nelegitimním jednáním.

---

⁸¹SKLANSKY, D. A. PrivatePolicing and HumanRights. *Law&EthicsofHumanRights*. May 2011, Vol. 5, s. 112 an., část II.D.

⁸²ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 2 odst. 3.

Poměrně zásadním problémem v této oblasti může být skutečnost, že soukromé bezpečnostní služby mohou postupem času začít vytlačovat policejní sbory, například tím, že v lokalitách, kde žijí ve větším počtu lidé, kteří jsou ochotni a schopni si za bezpečnostní služby zaplatit, se postupem času omezí počet policejních hlídek, které se přesunou do jiných oblastí, což pro jiné oblasti, které jsou v daném okamžiku méně zabezpečené, může být do jisté míry pozitivní, nicméně jedním ze základních účelů demokratického státu je zajištění vnitřní i vnější bezpečnosti státu ve prospěch společnosti i jednotlivce. Z toho lze dále dovodit, že tato státem zajišťovaná bezpečnost musí dosahovat alespoň určité minimální úrovně a kvality, která musí být zaručena všem bez výjimky.⁸³

V případě, že však v jedné části města či státu je poskytována bezpečnost pouze policejními složkami, zatímco v jiné jsou policejní složky prakticky vytlačeny soukromými bezpečnostními službami, protože policejní složky zde prakticky již nejsou potřeba, narušuje to princip rovnosti občanů, neboť obě strany mají nárok na určité minimální zajištění bezpečnosti ze strany státu, nicméně té straně, která si zajišťuje bezpečnost pomocí soukromých bezpečnostních služeb, často není taková záruka bezpečnosti ze strany státu poskytována nebo je poskytována méně.⁸⁴

Problematická je nejen z pohledu ústavních práv a demokratického právního státu, ale obecně z pohledu celého právního řádu neúplná a nekomplexní právní úprava, která nestanoví jasně práva a povinnosti soukromých bezpečnostních služeb.⁸⁵ Soukromé bezpečnostní služby jsou na jednu stranu prakticky soukromými subjekty, podnikajícími v oblasti bezpečnosti, na druhou stranu k tomu, aby svou činnost mohly vykonávat efektivně, musejí k tomu využívat celou řadu prostředků k ochraně bezpečnosti majetku, osob a k dalším činnostem, přičemž jejich pravomoci v této oblasti nejsou nijak přesně definovány, což může v celé řadě případů působit problematicky, neboť může být velmi často poměrně sporné, zda konkrétní postup soukromé bezpečnostní služby v konkrétní situaci byl ještě v souladu s právním řádem, nebo již nikoli.

S demokratickým právním státem neodmyslitelně souvisí problematika základních lidských práv. Nyní se zaměřím na otázku ústavněprávní legitimacy soukromých

---

⁸³ SKLANSKY, D. A. Private Policing and Human Rights. *Law & Ethics of Human Rights*. May 2011, Vol. 5, s. 112 an. část II D

⁸⁴ SKLANSKY, D. A. The Private Police. *UCLA Law Review*. April 1999, Vol. 46, s. 1165 an., část IV.B.

⁸⁵ SALIVAR, J. *Soukromé bezpečnostní služby a české právo: analýza*. Cevro institut, 2012. Dostupné z: <http://www.cevro.cz/cs/o-cevro/cevro-doporucuje/234429-soukrome-bezpecnostni-sluzby-ceske-pravo.html>.

bezpečnostních služeb především ve vztahu k základním lidským právům a svobodám a zásahům do základních lidských práv a svobod při činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Je zjevné, že při jakékoli činnosti, která může v určitých případech zasahovat do základních lidských práv a vhod je vždy potřeba najít určitou míru, která je přijatelná z pohledu základních lidských práv a svobod a zároveň umožňuje efektivní ochranu práv jiných. Právě v případě činnosti soukromých bezpečnostních služeb se často střetávají dvě odlišná základní lidská práva a je třeba v každé konkrétní situaci upřednostnit některé základní lidské právo. V takovém případě je také nutné respektovat zásady demokratického právního státu.

Ačkoliv jsou lidská práva zásadně neporušitelná, nezcizitelná, nepromlčitelná a nezrušitelná, neznamená to, že je nelze v demokratické společnosti nijak omezit. Z pohledu konfliktu dvou základních lidských práv a svobod, lze lidská práva rozdělit na absolutní neboli neomezitelná a na relativní neboli omezená lidská práva, která lze v určitých situacích a zároveň v přesně stanovených zákonných mezích omezit.⁸⁶

Absolutní, tedy neomezená lidská práva jsou ta lidská práva, která jsou nezávislá na vzniku či zániku společenských útvarů. Jejich přirozenost zakládá nároky vůči státu, který je má možnost uznávat, ale nemá možnost je zrušit či prohlásit za neplatná. Základní lidská práva jsou přirozená a náležejí každému člověku bez rozdílu, nejsou časově ohraničená, jsou tedy věčná a stále existující. Dá se říci, že absolutní lidská práva nemají časově ohraničený začátek či konec a jsou ústavou či právním řádem každé země pouze deklarována.⁸⁷

Absolutní lidská práva nelze omezit zákonem, neposuzují se v kontextu dalších lidských práv (vyjma absolutních) a nelze připustit, aby byla zpochybňována např. v zájmu národní bezpečnosti. V případě konfliktu dvou lidských práv, z nichž jedno je absolutní, musí toto právo vždy dostat přednost. Příkladem absolutního lidského práva je třeba právo na život.⁸⁸

Oproti tomu druhý zmíněný typ základních lidských práv, tedy relativní neboli omezená základní lidská práva je možné za určitých okolností zákonem omezit. Pokud je však nutné omezení určitého lidského práva, je třeba k němu přistupovat za současného

---

⁸⁶FILIP, J. *Ústavní právo*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1993, s. 109.

⁸⁷FILIP, J. *Ústavní právo*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1993, s. 109.

⁸⁸Lidské právo. *Iuridictum.cz* [online]. [cit. 2012-09-22]. Dostupné z: http://iuridictum.pecina.cz/w/Lidsk%C3%A9_pr%C3%A1vo.

respektování principu proporcionality a zachování podstaty obsahu dotčeného lidského práva. Možnost omezení některých základních lidských práv také plyne z uvedené povahy těchto práv jako vzájemně kolidujících principů, které je potřeba vyvažovat.⁸⁹

Lze tedy říci, že relativní lidská práva si vzájemně konkurují. Je možné omezit je v případech, kdy to Listina nebo Úmluva připouští, zákonem, a pokud se taková lidská práva dostanou do konfliktu, je třeba rozhodnout na základě principu proporcionality, přičemž přednost má obvykle právo, které chrání v daném případě vyšší hodnotu, avšak s minimálním nutným omezením práv ostatních tak, aby mezi konfliktními právy byla zachována proporcionalita. Příkladem relativního lidského práva je třeba svoboda projevu.⁹⁰

V Listině základních práv je v této souvislosti stanoveno, že „*meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod upraveny pouze zákonem,*“⁹¹ a dále také že „*zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky,*“⁹² posledním ustanovením, které se vztahuje k omezení základních lidských práv a svobod je ustanovení, které stanoví, že „*při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.*“⁹³

Z výše uvedeného výkladu tedy vyplývá, že existují základní lidská práva, která jsou neomezitelná a lidská práva, která lze na základě zákona omezit. Omezení konkrétního lidského práva za účelem ochrany jiného lidského práva ze strany soukromých bezpečnostních služeb by se tudíž mělo vztahovat pouze na omezení relativních neboli omezitelných lidských práv. Jak již vyplývá z výše uvedeného výkladu je možné tato práva omezit pouze zákonem, ovšem v České republice v současné době neexistuje žádný zákon, který by komplexně upravoval činnost soukromých bezpečnostních služeb a s tím i výčet

---

⁸⁹KLOKOČKA, V. *Ústavní systémy evropských států*. Praha : Linde, 1996, s. 279.

⁹⁰Lidské právo. *Iuridictum.cz* [online]. [cit. 2012-09-22]. Dostupné z: http://iuridictum.pecina.cz/w/Lidsk%C3%A9A9_pr%C3%A1vo.

⁹¹ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 4 odst. 2.

⁹²ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 4 odst. 3.

⁹³ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 4 odst. 4.

základních práv, která a za jakých okolností a do jaké míry, smí pracovník soukromé bezpečnostní služby omezit. Z toho vyplývá, že stejně jako celou řadu dalších aspektů souvisejících s činností soukromých bezpečnostních služeb, i odpovědi na tyto otázky dovozujeme z celé řady různých právních předpisů, které mají ovšem ve vztahu k činnosti soukromých bezpečnostních služeb pouze obecný charakter, neboť se obvykle nevztahují konkrétně na činnost soukromých bezpečnostních služeb, ale obecně na všechny subjekty, nebo určitou část subjektů.

Po výše uvedeném poměrně obecném výkladu se nyní zaměřím na konkrétní aspekty vztahu legitimacy činnosti soukromých bezpečnostních služeb a lidských práv a jejich ochrany.

V souvislosti s činností soukromých bezpečnostních služeb bývá poměrně často používán argument poukazující na porušování lidských práv nebo alespoň možnost takového porušování ze strany soukromých bezpečnostních služeb. V této souvislosti bývá zpravidla zmiňováno zejména riziko přílišného a svévolného užívání násilí soukromými bezpečnostními službami vůči jednotlivcům.⁹⁴

V případě násilného jednání soukromých bezpečnostních služeb dochází obvykle zejména k porušení práva na život nebo práva na osobní nedotknutelnost, stejně jako právo na osobní svobodu. Může také dojít k porušení práva, aby byla zachována lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jméno jednotlivce.⁹⁵

V souvislosti s výkonem detektivních služeb ze strany soukromých bezpečnostních služeb je také možné, že může dojít například k porušení listovního tajemství, které je upraveno v článku 13 Listiny. Zde je stanoveno, že „*nikdo nesmí porušit listovní tajemství ani tajemství jiných písemností a záznamů, ať již uchovávaných v soukromí, nebo zasílaných poštou anebo jiným způsobem, s výjimkou případů a způsobem, které stanoví zákon. Stejně se*

---

⁹⁴ROSKY, C. J. Force, Inc.: The Privatization of Punishment, Policing, and Military Force in Liberal States. *Connecticut Law Review*. Spring 2004, Vol. 36, s. 943.

⁹⁵ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbíрка zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 6 a 7.

*zaručuje tajemství zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením.*⁹⁶

Je rovněž poměrně nesporné, že k takovým porušením lidských práv ze strany soukromých bezpečnostních služeb občas dochází, druhou otázkou ovšem je, zda se jedná o systémové pochybení soukromých bezpečnostních služeb nebo konkrétní soukromé bezpečnostní služby, anebo zda se jedná pouze o exces ze strany jednotlivce, kterému se patrně nelze úplně jistě vyhnout nikdy, nicméně vhodný výběr pracovníků a jeho přísnější právní regulace stejně jako jasné stanovení pravidel, co soukromé bezpečnostní služby smí a co již nesmí a dále sankcí, které hrozí v případě porušení takových pravidel by patrně mohl i možnost excesů ze strany jednotlivých pracovníků soukromých bezpečnostních služeb do značné míry eliminovat.

Vedle výše uvedeného práva na život a nedotknutelnost osoby však může činnost soukromých bezpečnostních služeb zasahovat i do jiných základních lidských práv a svobod. Jedná se kupříkladu o právo na soukromí, právo na osobní svobodu dále zákaz shromažďování, zveřejňování nebo zneužívání údajů o konkrétní osobě, nebo třeba právo na rovné zacházení tedy zákaz diskriminace.⁹⁷

Například k porušení zákazu shromažďování, zveřejňování nebo zneužívání údajů může docházet například při sledovací činnosti prováděné soukromou bezpečnostní službou. Problémy se mohou vyskytnout rovněž v souvislosti s nakládáním s informacemi, které provádějí soukromí detektivové.

Závěrem této kapitoly bych chtěl uvést několik dalších stěžejních informací v souvislosti s odpovědností soukromých bezpečnostních služeb za porušení či zásah do základních lidských práv a svobod jednotlivce. Jak již bylo několikrát uvedeno výše, soukromé bezpečnostní služby jsou subjekty soukromého práva. Lidská práva však primárně tradičně zavazují především subjekty veřejnoprávní. V systému práva stojí tedy lidská práva tradičně mimo systém práva soukromého. Jejich účelem byla totiž původně ochrana jedince především vůči státu, nadstátnímu celku či veřejnému sektoru vůbec. V současné době je však

---

⁹⁶ ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbírká zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 13.

⁹⁷ ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In Sbírká zákonů České republiky, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244., čl. 7,8 a 10.

působení základních lidských práv i v oblasti soukromého práva zcela nepochybným jevem. Je však skutečností, že se jedná o relativně nový fenomén, který byl „objeven“ až v 50. letech 20. století.⁹⁸

V této souvislosti je ovšem nutné zdůraznit, že v důsledku značného významů základních lidských práv zejména v oblasti veřejného práva zakotvuje zákonodárce jednotlivá oprávnění do „obyčejných“ zákonů. Tento způsob zakotvení lidských práv se již vyskytuje do jisté míry také v oblasti soukromoprávních právních předpisů.⁹⁹

K prosazování základních práv do obyčejných zákonů dochází jednak prostřednictvím legislativní techniky, tedy zakotvení a výkladu soukromoprávních generálních klauzulí typu dobré mravy či dobrá víra a jednak prostřednictvím aplikační techniky, která spočívá v aplikaci obecného pravidla o ústavně konformním výkladu.¹⁰⁰

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že ačkoli základní lidská práva přímo nezavazují soukromoprávní subjekty, bývají tato práva obvykle zakotvena rovněž v zákonech občanského, obchodního, pracovního či jiného práva. V případě, že tedy soukromoprávní subjekt, kterým je i soukromá bezpečnostní služba poruší základní lidské právo jednotlivce, dopouští se paralelně s tím obvykle také porušení předpisů daného právního odvětví, které se již na něj vztahuje bezvýhradně.

Lze tedy dovodit, že soukromé bezpečnostní služby jsou za porušení základních lidských práv jednotlivců bezesporu odpovědné, byť proti nim velmi často není možné uplatňovat porušení základního lidského práva z Listiny základních práv a svobod či z mezinárodní smlouvy, ale je nutné argumentovat porušením konkrétního ustanovení obyčejného zákona, kterým je dané právo realizováno i v soukromoprávní oblasti.¹⁰¹

---

⁹⁸TICHÝ, L. Meze působení základních práv na soukromoprávní poměry. Dostupné z: www.prf.cuni.cz/documents/docFile.php?id=8304.

⁹⁹TICHÝ, L. Meze působení základních práv na soukromoprávní poměry. Dostupné z: www.prf.cuni.cz/documents/docFile.php?id=8304.

¹⁰⁰TICHÝ, L. Meze působení základních práv na soukromoprávní poměry. Dostupné z: www.prf.cuni.cz/documents/docFile.php?id=8304.

¹⁰¹WAGNEROVÁ, E., ŠIMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: WoltersKluwer ČR, a. s., 2012. s. 13.

4. LEGITIMITA ČINNOSTI SBS V ČR Z POHLEDU TRESTNÍHO PRÁVA

V této kapitole se zaměřím na legitimitu činnosti soukromých bezpečnostních služeb z pohledu trestního práva a trestněprávních předpisů. V souvislosti s trestněprávní legitimitou se zaměřím nejprve na otázky legitimacy činnosti soukromých bezpečnostních služeb a jejich sporné aspekty podle trestního zákoníku a hmotněprávních ustanovení zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, tedy podle trestního práva hmotného, a následně se zaměřím na otázku legitimacy činnosti soukromých bezpečnostních služeb podle trestního řádu a procesních pravidel zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, který je procesním předpisem v oblasti trestního práva. Z tohoto důvodu bude tato kapitola rozdělena na 2 části, kdy jedna bude zaměřena na trestní právo hmotné a druhá na trestní právo procesní.

4.1 Legitimita z pohledu trestního práva hmotného

Veškeré zákroky pracovníků soukromých bezpečnostních služeb musí být v souladu s českým právním řádem, tedy i v souladu se zákonem č. 40/2009 Sb., trestním zákoníkem.¹⁰² Vzhledem k tomu, že soukromé bezpečnostní služby mají často za úkol právě předcházení trestným činům, zabránění jejich dokonání nebo zjišťování jejich pachatelů a získávání důkazů o jejich spáchání.¹⁰³

Z hlediska trestního práva hmotného, již bylo v kapitole 3.5 pojednáno o okolnostech vylučujících protiprávnost, které bývají velmi často využívány k ospravedlnění činnosti a zásahů soukromých bezpečnostních služeb. Velmi často je totiž reálným stavem, že mnoho ze soukromých bezpečnostních služeb, resp. jejich pracovníků, se chová jako příslušníci veřejných policejních složek, přičemž vykonávají úkony, jako například zadržení jednotlivců, provádění prohlídek zavazadel nebo osobních prohlídek, vyšetřování trestných činů nebo udržování pořádku.¹⁰⁴

---

¹⁰²KMENT, P. Minimum jednotné odborné přípravy pracovníků soukromé bezpečnostní služby. *Česká komora služeb ochrany majetku a osob* [online]. [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: <http://www.cksomo.cz/file.php?nid=7470&oid=1309000>.

¹⁰³KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 21.

¹⁰⁴JOH, E. E. The Paradox of the Private Policing. *Journal of Criminal Law & Criminology*. Fall 2004, Vol. 95, No. 1, s. 50.

Stejně jako činnost veřejných policejních sborů, tak i činnost soukromých bezpečnostních služeb do jisté míry spočívá v zásazích do právní sféry jiných osob. Jenže zatímco pro případy policejních zásahů jsou zavedeny přísné mechanismy veřejné kontroly, předběžné i následné, pro případ činnosti soukromých bezpečnostních služeb takové mechanismy zavedeny nejsou, tudíž možnosti obrany existují buď prostřednictvím trestního práva, pokud jednání soukromé bezpečnostní služby či jejího pracovníka strany naplní znaky trestného činu nebo prostřednictvím vymáhání např. náhrady škody či jiné kompenzace prostřednictvím soukromoprávních žalob.¹⁰⁵

Jak již bylo několikrát zmíněno výše, soukromé bezpečnostní služby a jejich pracovníci jsou však subjekty soukromého práva, nikoli veřejnými policejními sbory, tudíž pravidla vyplývající z trestního zákoníku či zákona o trestní odpovědnosti právnických osob musí soukromé bezpečnostní služby a jejich pracovníci dodržovat stejně jako všechny soukromé fyzické a právnické osoby a naopak se na soukromé bezpečnostní služby nevztahují právní předpisy, které upravují postavení a činnost veřejných policejních orgánů, tedy například zákon o policii ČR¹⁰⁶ nebo zákon o obecní policii.¹⁰⁷

Shrme-li si dosavadní poznatky z této kapitoly týkající se trestního práva hmotného ve vztahu k legitimitě soukromých bezpečnostních služeb, je nutné si uvědomit, že na jednu stranu mají soukromé bezpečnostní služby za cíl především předcházet a zabránovat trestným činům, stejně jako zjišťovat jejich pachatele,¹⁰⁸ tedy jednoduše řečeno jejich úkolem a cílem je bojovat proti trestné činnosti a kriminalitě.

Na druhou stranu, vzhledem k tomu, že celá řada činností, které provádí soukromé bezpečnostní služby je někdy poměrně na hraně zákonnosti, neboť přesná pravidla nejsou stanovena a k tomu, aby činnost soukromé bezpečnostní služby byla reálně efektivní vedla k požadovaným cílům, které si stanoví klient, který si služby soukromé bezpečnostní služby objedná a zaplatí, jsou nutná určitá oprávnění i určitá razance. Z toho vyplývá, že i soukromá

---

¹⁰⁵MARX, G. T. Police and Democracy [online]. In AMIR, M., EINSTEIN, S. (eds.) *Policing, Security and Democracy: Theory and Practice*. Vol. 2. 16. 2. 2001 [cit. 2012-09-20]. Dostupné z: <http://web.mit.edu/gtmarx/www/dempol.html>.

¹⁰⁶ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 11. srpna 2008, o Policii ČR In *Sbírka zákonů České republiky*, 2008, částka 91, s. 4086-4115, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2008&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=7>, ISSN 1211-1244.

¹⁰⁷ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 104, s. 2736-2742, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244.

¹⁰⁸KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007. s. 21.

bezpečnostní služba a zejména její pracovník, se může při výkonu svého povolání dopustit trestného činu.

Soukromé bezpečnostní služby totiž obvykle ke své činnosti využívají ustanovení právního řádu, která jsou do právního řádu většinou zavedena za účelem ochrany oprávněných zájmů v kritických a nouzových situacích pro soukromé osoby, zatímco soukromé bezpečnostní služby si na využívání těchto poměrně mezních institutů vybudovaly své podnikání, tudíž je pro ně využívání těchto ustanovení, která jsou určená k ochraně oprávněných zájmů v krajních případech, každodenní činností.¹⁰⁹

Z pohledu legitimacy činnosti soukromých bezpečnostních služeb využívají tedy soukromé bezpečnostní služby velmi často k ospravedlnění svých postupů a zákroků vůči fyzickým osobám ustanovení trestního zákoníku o okolnostech vylučujících protiprávnost. Nejdůležitějšími dvěma okolnostmi jsou v této souvislosti krajní nouze a nutná obrana, o kterých již bylo pojednáno do jisté míry v kapitole č. 3.5, na kterou tímto odkazují.

Krajní nouze je upravena v trestním zákoníku v § 28, kde je stanoveno, že „*čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.*“¹¹⁰ Zároveň trestní zákon ovšem uvádí, že „*nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.*“¹¹¹ V případě krajní nouze je tedy při odvracení nebezpečí nutno zachovat proporcionalitu mezi ohroženým zájmem a následkem, který vznikne jeho odvracením.¹¹²

Z předchozího je zřejmé, že při krajní nouzi se jedná o střet dvou právem chráněných zájmů a na záchranu jednoho zájmu je nutné obětovat druhý zájem (např. poškodit majetek pro záchranu lidského života) při krajní nouzi se odvrací nebezpečí hrozící zájmům jak společnosti, tak jednotlivce a ten, komu nebezpečí hrozí, nemá povinnost jej snášet s

---

¹⁰⁹ JOH, E. E. The Paradox of the Private Policing. *Journal of Criminal Law & Criminology*. Fall 2004, Vol. 95, No. 1, s. 64.

¹¹⁰ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/Search_Result.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244. § 28 odst. 1.

¹¹¹ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/Search_Result.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244. § 28 odst. 2.

¹¹² JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2. vyd. Praha: Leges, 2010 s. 243.

výjimkou osob, kterým taková povinnost vyplývá z pracovní činnosti (policista při zákroku proti pachateli trestného činu, hasič při likvidaci požáru)¹¹³

Nutná obrana je upravena v § 29 trestního zákoníku, který stanoví, že „*čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.*“¹¹⁴ Trestní zákoník dále stanoví, že „*nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.*“¹¹⁵ Obráncem v případě nutné obrany může být kdokoli, nemusí to být jen napadený.¹¹⁶

Z ustanovení trestního zákoníku o nutné obraně vyplývá, že nepůjde o nutnou obranu v okamžiku, kdy útok již fakticky skončil nebo kdy napadený reaguje na útok tak, že útok ve skutečnosti oplácí a nikoliv odvrací, také se nejedná o nutnou obranu, jestliže se osoba při obraně proti útoku neomezí na odvrácení útoku, ale podnikne další útočné činy, neodůvodněné pouze nutností obrany (např. dá se s útočníkem do vzájemné potyčky).¹¹⁷

V případě činnosti soukromých bezpečnostních služeb může v celé řadě případů vzniknout otázka, zda se v daném konkrétním případě opravdu jednalo o krajní nouzi a zejména, zda nešlo hrozící nebezpečí odvrátit jiným mírnějším způsobem či zda není následek stejně závažný nebo závažnější než ten, který hrozil.

Posouzení toho, zda následek, který hrozil, je či není méně závažný než následek, který nastal, je obvykle objektivně realizovatelné. Posouzení, zda bylo možné v dané situaci následek možné odvrátit jinak, je v celé řadě případů složitou otázkou, kdy posouzení záleží na celé řadě okolností, které byly v dané situaci a na daném místě aktuální, a které se v dané situaci a na daném místě určitým způsobem jevíly tomu, kdo nebezpečí odvracel, tedy třeba i pracovníkovi soukromé bezpečnostní služby.

Podobná situace existuje i u nutné obrany, kde sice neplatí zásada proporcionality, nutná obrana pouze nesmí být zcela zjevně nepřiměřená útoku.¹¹⁸ S tím souvisí fakt, že ačkoli

¹¹³JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2. vyd. Praha: Leges, 2010 s. 243.

¹¹⁴ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/Search_Result.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244. § 29 odst. 1.

¹¹⁵ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/Search_Result.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244. § 29 odst. 2.

¹¹⁶JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2. vyd. Praha: Leges, 2010 s. 245.

¹¹⁷JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2. vyd. Praha: Leges, 2010 s. 246.

¹¹⁸JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2. vyd. Praha: Leges, 2010 s. 245.

pro určení co je krajní nouzí či nutnou obranou je dána celá řada zákonem či judikaturou stanovených kritérií, je toto určení vždy závislé i na aktuální situaci a i na tom, jak se situace v daný čas na daném místě jevila.

V případě činnosti soukromých bezpečnostních služeb, které ke své činnosti využívají právě taková ustanovení trestního zákoníku, je vždy otázkou, zda se skutečně jednalo o krajní nouzi či nutnou obranu, neboť je zjevné, že tato ustanovení byla zakotvena do právního řádu pro řešení mimořádných situací,¹¹⁹ nicméně pokud soukromá bezpečnostní služba tato ustanovení využívá několikrát za den, je otázkou, zda jsou skutečně využívána k řešení mimořádných situací, nebo jestli soukromá bezpečnostní služba se pouze celou řadu situací snaží vykládat jako mimořádné situace, nemusí tomu tak v reále vždy být a je poté na posouzení například soudu, pokud se k němu situace dostane, zda se skutečně jednalo o krajní nouzi nebo nutnou obranu či nikoli.

Z druhého pohledu, o kterém jsem se již zmínil, tedy z ohledu, že se i pracovník soukromé bezpečnostní služby či soukromá bezpečnostní služba může dopustit trestného činu zejména v případech, kdy zcela zjevně nejsou dány podmínky krajní nouze či nutné obrany, považuji za vhodné zmínit zejména skutečnost, že v případě násilného chování ze strany pracovníka soukromé bezpečnostní služby, ke kterému občas dochází, či v případě, že nebyly naplněny podmínky nutné obrany, ačkoli se soukromá bezpečnostní služba pokoušela situaci za nutnou obranu vydávat, dochází velmi často zejména k trestným činům proti životu a zdraví, které jsou upraveny v hlavě I. zvláštní části trestního zákoníku. V takovém případě dochází nejčastěji zejména k trestným činům ublížení na zdraví, či těžkého ublížení na zdraví,¹²⁰ dále se může jednat zejména o trestný čin omezování osobní svobody,¹²¹ nelze ovšem vyloučit ani jiné trestné činy ze strany pracovníků soukromých bezpečnostních služeb.

4.2 Legitimita z pohledu trestního práva procesního

Z obecného hlediska trestního práva procesního lze legitimitu soukromých bezpečnostních služeb v této oblasti dovozovat především z ustanovení § 1 odst. 2 trestního

---

¹¹⁹JOH, E. E. The Paradox of the Private Policing. *Journal of Criminal Law & Criminology*. Fall 2004, Vol. 95, No. 1, s. 64.

¹²⁰ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/Search_Result.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244. Hlava I, zvláštní části.

¹²¹ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/Search_Result.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN 1211-1244. § 171.

řádu, které stanoví, že „pomáhat k dosažení účelu trestního řízení je právem a podle ustanovení tohoto zákona i povinností občanů.“¹²²

Jednou z funkcí soukromých bezpečnostních služeb totiž bezesporu je přispívat k dosažení účelu trestního řízení. Typickým příkladem toho je například činnost soukromých detektivů v případě, kdy soukromý detektiv vyšetřuje trestnou činnost. V trestním řízení přitom může detektiv buď paralelně s policejním orgánem vyhledávat důkazy o trestném činu a způsobu jeho spáchání, nebo naopak může být najat obviněným za účelem realizace svého práva na obhajobu. V praxi dochází ve složitých případech trestního řízení pak někdy k tomu, že právní stránku věci a zastupování vůbec zajišťuje advokát, zatímco opatřování důkazů provádí tzv. soukromý detektiv, tedy pracovník soukromé bezpečnostní služby.¹²³

V oblasti trestního práva procesního je stěžejním ustanovením důležitým pro činnost soukromých bezpečnostních služeb ustanovení § 76 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, které stanoví, že „osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“¹²⁴

Toto ustanovení dává každému, kromě policejního orgánu možnost omezit jinou osobu na svobodě. Je však opět nutné splnit několik podmínek. Omezit na svobodě lze pouze osobu, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně po spáchání trestného činu. Toto v praxi znamená, že musí pracovník soukromé bezpečnostní služby například někoho „chytit za ruku“ v prodejně při páchání trestného činu krádeže nebo ho chytit bezprostředně po té, například když vybíhá ven z obchodu.¹²⁵

---

¹²²ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, trestní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1961, částka 66, s. 513-575, Dostupné také z WWW: [¹²³BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. s. 14.](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&What=Rok, ISSN 1211-1244, § 1 odst. 2.</p></div><div data-bbox=)

¹²⁴ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, trestní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1961, částka 66, s. 513-575, Dostupné také z WWW: [¹²⁵BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* \[online\]. Hospodářská komora ČR, 2009 \[cit. 2012-09-23\]. Dostupné z: \[http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf\]\(http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf\)](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&What=Rok, ISSN 1211-1244, § 76 odst. 2.</p></div><div data-bbox=)

Nejedná-li se však o výše uvedený případ § 76 odst. 2 trestního řádu, není pracovník soukromé bezpečnostní služby ani oprávněn jinou osobu zadržet, není také oprávněn vyžadovat po takové osobě prokázání její totožnosti a nesmí po ní požadovat vysvětlení a to ani v případě, že by to mohlo přispět k objasnění trestného činu či přestupku.¹²⁶

Další nutnou podmínkou, kterou je nutné splnit, je nezbytnost takového omezení na svobodě, a to v zásadě založená na třech důvodech. Osobní svobodu lze omezit, pokud je to nutné k zjištění totožnosti, zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Z uvedeného nevyplývá, a to je nutné zvláště zdůraznit, že by snad osoba, která osobní svobodu podle tohoto ustanovení trestního řádu omezila, mohla zjišťovat totožnost či zajišťovat důkazy. Tyto činnosti jsou zákonem svěřeny Policii České republiky. Jde pouze o tři účely, z nichž alespoň jeden musí být naplněn, ale realizován pak musí být zásadně policií,¹²⁷ která musí být bezprostředně informována a zadržená osoba jí musí být ihned předána.¹²⁸

Podstatným znakem této podmínky je její subsidiarita, lze-li dosáhnout daného účelu (zjištění totožnosti, zamezení útěku či zajištění důkazů) méně závažnými prostředky než je omezení osobní svobody, pak je nutné využít takových prostředků a pokud by v takovém případě došlo k omezení svobody, bylo by toto jednání protizákonné.¹²⁹

Poslední podmínkou k naplnění zákonných předpokladů zadržení podle § 76 odst. 2 trestního řádu je povinnost předat osobu omezenou na svobodě ihned policejnímu orgánu. Praktičtější nejspíš bude využití poslední věty tohoto ustanovení, která stanoví, že pokud nelze takovou osobu předat policii ihned, je třeba policii omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.¹³⁰

---

¹²⁶ BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* [online]. Hospodářská komora ČR, 2009 [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf

¹²⁷ BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* [online]. Hospodářská komora ČR, 2009 [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf

¹²⁸ ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, trestní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1961, částka 66, s. 513-575, Dostupné také z WWW: [¹²⁹ BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* \[online\]. Hospodářská komora ČR, 2009 \[cit. 2012-09-23\]. Dostupné z: \[http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf\]\(http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf\)](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&What=Rok, ISSN 1211-1244, § 76 odst. 2.</p></div><div data-bbox=)

¹³⁰ BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* [online]. Hospodářská komora ČR, 2009 [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf

Závěrem bych ještě rád podotkl, že v praxi bývá velmi často využíváno nejprve hmotněprávního institutu nutné obrany a následně pak procesněprávního institutu zadržení podle § 76 odst. 2 trestního řádu.¹³¹

V souvislosti s činností soukromých bezpečnostních služeb je ještě zásadní skutečností fakt, že institut podobný zadržení podle § 76 odst. 2 trestního řádu se v českém právním řádu nemá svoji obdobu v českém přestupkovém právu. Jinými slovy náš právní řád neobsahuje možnost, aby kdokoliv omezil na svobodě osobu, kterou přistihl při páchání přestupku či bezprostředně po jeho spáchání. Na druhou stranu bude jistě zadržení podle § 76 odst. 2 trestního řádu široce využitelné i v případě přestupků proti majetku podle ustanovení § 50 přestupkového zákona.

V situaci krádeže totiž subjekt (kdokoliv) není schopen kvalifikovat, zda jde o trestný čin krádeže podle trestního zákoníku nebo o přestupek proti majetku podle § 50 přestupkového zákona. Nelze tedy v tomto případě zcela definitivně říct, že pracovník soukromé bezpečnostní služby nemůže zadržet osobu, kterou přistihl při krádeži, nicméně není schopen v dané chvíli určit přesnou hodnotu zboží, které se pachatel pokoušel odcizit. V případě, že někdo využije právního institutu zadržení podle § 76 odst. 2 trestního řádu a posléze se ukáže, že nejde o trestný čin nýbrž o přestupek, bude trestní řízení ukončeno policejním orgánem či státním zástupcem odevzdáním věci příslušnému orgánu.¹³²

Oproti tomu institut nutné obrany lze nalézt rovněž v přestupkovém právu, tudíž i v případě přestupku je možné užít nutnou obranu,¹³³ nicméně aby v případě přestupku nebyla nutná obrana zcela zjevně nepřiměřená útoku, je nutné v případě přestupku postupovat méně razantně.

---

¹³¹ BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* [online]. Hospodářská komora ČR, 2009 [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf

¹³² BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* [online]. Hospodářská komora ČR, 2009 [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf

¹³³ BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* [online]. Hospodářská komora ČR, 2009 [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: http://www.socr.cz/assets/aktivity/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf

5. PŘÍPADOVÉ STUDIE

V této kapitole své bakalářské práce se budu věnovat případovým studiím, tedy konkrétním případům z praxe, ke kterým v České republice reálně došlo, a které byly řešeny Nejvyšším soudem ČR. Na několika příkladech z praxe bych tedy rád ukázal, jak nahlíží zejména na otázku zadržení podle § 76 odst. 2 trestního řádu české soudy.

5.1 Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 7 Tdo 1429/2006

Toto usnesení ze dne 18. ledna 2007 se vztahuje k situaci, kdy soukromý subjekt, tedy kdokoli, v našem případě pracovník soukromé bezpečnostní služby aplikuje zadržení podle § 76 odst. 2 trestního řádu a jedná ve skutkovém omylu, neboť zadrží osobu, která reálně není pachatelem trestného činu.¹³⁴

Nejvyšší soud mimo jiné konstatoval, že při tzv. skutkovém omylu negativním, tedy v případě, že osoba postupující podle § 76 odst. 2 trestního řádu mylně považovala jinou osobu za pachatele bezprostředně páchaného trestného činu, je trestní odpovědnost osoby postupující podle § 76 odst. 2 trestního řádu vyloučena. Neboli v případě zadržení osoby pracovníkem soukromé bezpečnostní služby, o které se tento pracovník mylně domnívá, že v obchodě odcizila zboží, a následně vyjde najevo, že tomu tak není. Pracovník soukromé bezpečnostní služby není trestně odpovědný za případný trestný čin, kterého by se jednáním ve skutkovém omylu jinak dopustil (např. vydírání nebo omezování osobní svobody).¹³⁵

Hlavní otázkou ve výše uvedeném judikátu Nejvyššího soudu ČR však byla situace, kdy osoba postupující podle § 76 odst. 2 trestního řádu od počátku ví, že nejde o pachatele trestného činu, který bezprostředně trestný čin spáchal, ovšem považuje takovou osobu za tipaře, tj. osobu která trestný čin zatím pouze připravuje, například si vybírá zboží, které má v úmyslu následně odcizit. V takovém případě ovšem Nejvyšší soud ČR dovedl, že trestní odpovědnost osoby postupující podle § 76 odst. 2 trestního řádu není vyloučena, neboť vzhledem k tomu, že § 76 odst. 2 trestního řádu se vztahuje pouze na situace, kdy byl pachatel přistižen při činu či bezprostředně po činu, se na situaci, kdy pachatel trestný čin teprve připravuje, tento paragraf nemůže vztahovat. Tento fakt je dán tím, že *„příprava jako úmyslné vytváření podmínek pro spáchání trestného činu ať již ve formě tzv. tipování nebo obhlídky budoucího místa činu, tak nemůže vést k závěru, že takto jednající osoba je pachatelem trestné*

¹³⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 7 Tdo 1429/2006

¹³⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 7 Tdo 1429/2006

činnosti, ale toliko k podezření, že tato osoba se připravuje v budoucnu trestný čin spáchat. ¹³⁶

Z výše uvedeného judikátu tedy vyplývá, že v případě, že pracovník soukromé bezpečnostní služby zadrží osobu, u které se na základě skutkového omylu mylně domnívá, že je pachatelem trestného činu a byla přistižena bezprostředně poté, není pracovník soukromé bezpečnostní služby trestně odpovědný za takové zadržení, ani pokud se následně ukáže, že zadržená osoba nebyla pachatelem trestného činu. Pokud by však pracovník soukromé bezpečnostní služby takto zadržel osobu, u níž by se domníval, že trestný čin pouze připravovala, ale doposud jej nespáchala, je možné, aby byl pracovník soukromé bezpečnostní služby trestně odpovědný za takové zadržení.

S výše uvedeným závěrem Nejvyššího soudu by bylo možné souhlasit, pokud by pravidla práce soukromých bezpečnostních služeb byla lépe a jasně stanovena, neboť v současné době, kdy neexistují jasná a přesná pravidla považují tento způsob určitého „rozšiřování“ pravomocí soukromých bezpečnostních služeb za spíše nežádoucí. Je pravděpodobné, že pokud pracovník soukromé bezpečnostní služby zadrží osobu, která je pouze tipařem, bude takový pracovník nejspíše tvrdit, že měl důvodné podezření, že tato osoba již trestný čin spáchala a byla přistižena bezprostředně po něm, což například v obchodech a obchodních domech nelze často úplně přesně odhadnout a stanovit, neboť zboží bývá obvykle snadno dostupné a od tipování je snadné přejít přímo ke krádeži.

Je podle mého názoru rovněž důležité, aby podezření pracovníka soukromé bezpečnostní služby, že zadržuje pachatele trestného činu, bylo reálně podložené a nikoli, aby vycházelo z toho, že pracovníci soukromé bezpečnostní služby například v některých obchodech požadují například po „každém druhém zákazníkovi“, aby jim ukázal tašku, a v případě, že zákazník odmítne, aby jej zadrželi na základě ustanovení § 76 odst. 2 TŘ s tím, že v případě, že se prokáže, že zákazník nebyl pachatelem trestného činu, nejsou za to trestně odpovědní, a tudíž se nemusejí obávat postihu.

5.2 Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004

V tomto usnesení ze dne 15. července 2005 byl skutkový stav takový, že žalobce spatřoval neoprávněný zásah do svého základního práva na ochranu osobní svobody podle čl.

---

¹³⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 7 Tdo 1429/2006

7 Listiny základních práv a svobod, v tom, že byl žalobce dne 23. 12. 2000 v prodejně prvního žalovaného omezen na své osobní svobodě pracovníky druhého žalovaného, tedy soukromé bezpečnostní služby. Podle žalobce pracovníci žalovaných nebyli oprávněni podrobit ho osobní prohlídce ani mu bránit v odchodu, přestože při průchodu detekčním rámem prodejny se ozval zvukový signál. Další neoprávněný zásah do osobnostních práv spatřoval též v pořízení jeho obrazového záznamu v prostorách prodejny prvního žalovaného.¹³⁷

Soud konstatoval, že žalobce se právem dovolává článku 7 Listiny základních práv a svobod zaručujícího právo na ochranu osobní svobody avšak žalobce takto nepřihlédl k právu vlastníka na ochranu jeho majetku zaručenou článkem 11 Listiny. Soud mimo jiné připomněl zjištění, že žalobce odmítl projít detekčním rámem bez tašky tak, jak k tomu byl vyzván pracovníkem bezpečnostní služby poté, co při průchodu žalobce s taškou detekčním rámem umístěným za pokladnami prodejny prvního žalovaného zazněl zvukový signál. Pracovníci druhého žalovaného přítom jednali v souladu se svými směrnicemi pro ochranu a ostrahu prodejny G. Soud pak mimo jiné poukázal na to, že žalobce v době, kdy již byla přivolána policie, chtěl prodejnu prvního žalovaného opustit.¹³⁸

K omezení osobní svobody žalobce žalovanými (sice) došlo, avšak stalo se tak v časově nezbytné míře a nikoliv způsobem, který by z objektivního pohledu mohl být soudem považován za neoprávněný zásah do práv chráněných ustanovením § 11 o. z. Žalovaní ve vzájemné spolupráci činili potřebné kroky k ochraně majetku a bylo na žalobci, byť se nedopustil nedovoleného jednání, aby v zájmu objasnění věci s pracovníky žalovaných spolupracoval.¹³⁹

Soud také uvedl, že k zásahu do osobnostních práv žalobce nedošlo ani pořízením jeho obrazového záznamu, jehož účelem je minimalizovat ztráty na majetku prvního žalovaného. Tím, že žalobce do prodejny prvního žalovaného opatřené tímto bezpečnostním systémem vešel, musel být srozuměn, že jeho obraz může být zachycen videokamerou.¹⁴⁰

Soud dále ovšem dovodil, že v tomto konkrétním případě se jednalo o omezení osobní svobody na základě svépomoci podle občanského zákoníku, nikoli o zadržení podle § 76 odst.

---

¹³⁷Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.

¹³⁸Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.

¹³⁹Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.

¹⁴⁰Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.

2 trestního řádu, neboť o takové zadržení ani jít nemohlo, protože žalobce nebyl pachatelem trestného činu, tudíž nemohl být přistižen a zadržen při činu nebo bezprostředně poté.¹⁴¹

Mezi argumenty soudu v tomto usnesení patřila mimo jiné i skutečnost že v prodejně prvního žalovaného byla mimo jiné instalována bezpečnostní zařízení s cílem ochrany jeho majetku. Lze mít za to, že šlo o realizaci práv vlastníka ve smyslu článku 11 Listiny základních práv a svobod a § 123 násl. o. z. Dovolací soud se v tomto případě ztotožnil s úvahou, že tím, že žalobce vešel do prodejny prvního žalovaného, musel být i srozuměn s tím, že prodejna je bezpečnostním systémem opatřena. Pokud pak nastala situace, kdy bezpečnostní systém, kterým byl detekční rám, signalizoval možnost případného neoprávněného zásahu ze strany žalobce, žalobce s pracovníky ostrahy žalovaných zcela zřetelně nespolupracoval na odstranění vzniklých pochybností, byl jimi proto zadržen až do příchodu přivolané policie.¹⁴²

V této souvislosti lze tedy vyvodit, že Nejvyšší soud ČR se přiklonil k názoru, že pokud signalizační zařízení, tedy detekční rám signalizuje možnost, že konkrétní osoba odnáší z prodejny kradené zboží, je soukromá bezpečnostní služba oprávněna ji do příjezdu policie zadržet a to i proti její vůli. Ačkoli se v tomto případě nemohlo jednat o postup podle § 76 odst. 2 trestního řádu, je podle Nejvyššího soudu ČR nutné analogicky dodržet podmínky, které toto ustanovení požaduje.¹⁴³

V tomto případě se lze s názorem Nejvyššího soudu ČR podle mého názoru ztotožnit, neboť v případě, že detekční rám signalizuje možnost pronášení odcizeného předmětu, je zde již poměrně odůvodněné podezření, že dotyčná osoba je pachatelem trestného činu či přestupku a tudíž je možné ji zadržet a neprodleně předat policii k prošetření této záležitosti. Rovněž s názorem, že je nutné dodržet i v případě, který není případem podle § 76 odst. 2 trestního řádu, dodržet podmínky, které toto ustanovení vyžaduje se lze v rámci ochrany demokratického právního státu a základních lidských práv bezesporu ztotožnit.

---

¹⁴¹Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.

¹⁴²Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.

¹⁴³Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.

6. PRÁVNÍ ÚPRAVA SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB VE SLOVENSKÉ REPUBLICE

V této kapitole se budu věnovat právní úpravě soukromých bezpečnostních služeb na Slovensku. Jak již bylo uvedeno výše, na rozdíl od České republiky má Slovenská republika tuto právní úpravu obsaženou v jednom speciálním zákoně, tudíž je slovenská právní úprava poměrně komplexní, ucelená a především zaměřená konkrétně na soukromé bezpečnostní služby, což nelze říci o právní úpravě v České republice, kde obvykle na činnost soukromých bezpečnostních služeb vztahujeme celou řadu obecných právních předpisů, jejichž cílem primárně není právní úprava soukromých bezpečnostních služeb.

Soukromé bezpečnostní služby byly upraveny na území Slovenské republiky samostatným právním předpisem již od 1. 1. 1998 a to specifickým zákonem č. 379/1997 Z.z. o provozování soukromých bezpečnostních služeb a podobných činností, o změně a doplnění zákona č.455/1991 Zb. o živnostenském podnikání ve znění novějších předpisů a doplnění zákona č. 65/1965 Zb. zákoník práce ve znění pozdějších předpisů. Zákonná úprava pak byla dále prováděna prováděcím předpisem vyhláška Ministerstva vnitra Slovenské republiky č. 550/2001 Zz., kterou se vykonávají některá ustanovení zákona o soukromých bezpečnostních službách.¹⁴⁴ Z výše uvedeného je patrné, že již tento zákon o provozování soukromých bezpečnostních služeb byl zvláštním zákonem vůči živnostenskému zákonu a vůči zákoníku práce.

Výše uvedený zákon byl ovšem prvním samostatným zákonem, který upravoval na Slovensku podnikání a činnost soukromých bezpečnostních služeb což vedlo k tomu, že měl celou řadu nedokonalých ustanovení. Příkladem takového nedokonalého ustanovení může být třeba, že některá ustanovení dosti kontraproduktivně zasahovala do svobodného podnikání v oboru soukromých bezpečnostních služeb, např. když podnikatel vlastní licenci na provozování bezpečnostní služby, nemohl již pak poskytovat bezpečnostní služby technického charakteru.¹⁴⁵

---

¹⁴⁴ Porovnání oboru v zeních EU a ČR: Slovensko. *Česká komora detektivních služeb* [online]. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z: <http://ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CS&oid=458886>.

¹⁴⁵ SLOVENSKO. Zákon č. 379 ze dne 3. Prosince 1997 o provádění soukromých bezpečnostních služeb a podobných činností In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 3494- 3511. Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=379%2F1997&q=.

Od 1. 1. 2006 byl tedy výše uvedený zákon nahrazen novým zákonem č. 473/2005 Z.z. o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti. Předmětem právní úpravy tohoto zákona je jednak poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti a dále také dozor nad poskytováním těchto služeb, který provádí Ministerstvo vnitra Slovenské republiky a kontrola, kterou provádí Policejní sbor.¹⁴⁶ Stejně jako předešlý zákon, i tento zákon je zvláštním zákonem rovněž vůči živnostenskému zákonu a zákoníku práce, neboť upravuje specifické podmínky výkonu podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb, stejně jako specifické podmínky požadavků a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů v oboru soukromých bezpečnostních služeb.

Ministerstvo vnitra SR a Policejní sbor SR tedy provádí dozor nad činnostmi soukromých bezpečnostních služeb, aby nedocházelo k porušování zákona o provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností, dále organizují vykonávání kvalifikačních zkoušek, zkoušek odborné a zdravotní způsobilosti a následné vydávání či nevydávání průkazu o odborné způsobilosti, dále je v jejich pravomoci naříditi odnětí průkazu odborné způsobilosti a naříditi opětovné přezkoušení konkrétní osoby, stejně jako je možné naříditi opětovné posouzení zdravotní způsobilosti k výkonu této činnosti a dále mohou také rozhodovat o trestných činech či deliktech, které byly spáchány při výkonu či v souvislosti s výkonem činnosti soukromé bezpečnostní služby.¹⁴⁷ V této souvislosti bych rád tedy upozornil na to, že slovenské soukromé bezpečnostní služby podléhají poměrně přísnému dozoru a kontrolám, což by mělo vést k větší legitimitě jejich činnosti.

Ministerstvo vnitra SR také vede evidenci soukromých bezpečnostních služeb, žadatelů o licenci, žadatelů o licenci, kterým nebyla licence udělena, fyzických osob, které se přihlásily na kvalifikační zkoušky, byl jim udělen či odňat průkaz soukromé bezpečnostní služby ve svém informačním systému.¹⁴⁸

Bezpečnostní služby jsou podle tohoto zákona na Slovenku rozděleny do tří druhů, kterými jsou strážní služby, detektivní služby a odborná příprava a poradenství v oblasti

---

¹⁴⁶SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 1.

¹⁴⁷SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 14.

¹⁴⁸SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 98.

soukromé bezpečnosti.¹⁴⁹ V § 7 se pak zákon ovšem zmiňuje i o technických službách, které jsou dále upraveny v § 68 a následujících.¹⁵⁰

Co se týká možnosti provozovat soukromou bezpečnostní službu, je k tomu potřeba, aby byla podnikateli udělena licence. O udělení této licence rozhoduje krajské ředitelství Policejního sboru SR na základě žádosti fyzické nebo právnické osoby. Licence se vydává vždy na 10 let, pokud není v zákoně stanoveno pro konkrétní situaci jinak. Tato licence je na Slovensku považována za veřejnou listinu a je nepřevoditelná.¹⁵¹ V této souvislosti bych rád upozornil na časové omezení licence, které rovněž zaručuje určitou kontrolu ze strany státu, resp. státních orgánů, nad výkonem činnosti soukromých bezpečnostních služeb na Slovensku.

Vznik oprávnění provozovat soukromou bezpečnostní službu vzniká v den, kdy je výše uvedená licence doručena podnikateli, tedy fyzické nebo právnické osobě, která má v úmyslu provozovat soukromou bezpečnostní službu. Podnikateli, který se povinně zapisuje do obchodního rejstříku, pak vzniká toto oprávnění až dnem zápisu do obchodního rejstříku, zároveň ale nejdříve ke dni doručení licence podnikateli. Taková osoba je přitom povinna podat návrh na zápis do obchodního rejstříku do 90 dnů ode dne, kdy nabylo platnosti rozhodnutí o udělení licence.¹⁵²

Za účelem podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb je nutné splnit všeobecné podmínky, které jsou pro fyzickou osobu stanoveny takto: Věk minimálně 21 let způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, spolehlivost, zdravotní způsobilost, požadovaná odborná způsobilost a trvalý pobyt na území Slovenské republiky.¹⁵³ Pokud fyzická osoba nemá na území Slovenska trvalý pobyt, musí ustanovit za účelem podnikání odpovědného

---

¹⁴⁹SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 2 odst. 1.

¹⁵⁰SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 7, 68 a násl.

¹⁵¹SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 9.

¹⁵²SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 10.

¹⁵³ Porovnání oborů v zeních EU a ČR: Slovensko. *Česká komora detektivních služeb* [online]. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z: <http://ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CS&oid=458886>.

zástupce, který bude splňovat výše uvedené podmínky a bude v pracovněprávním vztahu vůči podnikateli.¹⁵⁴

Odborná způsobilost nutná k podnikání v této oblasti má dvě složky. První složku odborné způsobilosti tvoří získání průkazu odborné způsobilosti pro výkon fyzické ochrany nebo pátrání, vysokoškolské vzdělání v oboru právo nebo odborné bezpečnostní služby (může být i neúplné vysokoškolské vzdělání a to v rovině bakalář – Bc.) dále je zde požadavek praxe v oboru právo nebo bezpečnostní praxe nejméně 10 roků a čas od výkonu této praxe není delší než 5 let. Druhou složkou odborné způsobilosti je kvalifikační zkouška před zkušební komisí Ministerstva vnitra Slovenské republiky.¹⁵⁵

Všeobecné podmínky pro podnikání pro právnické osoby jsou pak stanoveny takto: fyzická osoba, která je statutárním orgánem právnické osoby nebo členem jejího statutárního orgánu, musí splňovat stejné podmínky jako fyzická osoby pro výkon detektivních služeb, podmínky fyzické osoby pro výkon detektivních služeb musí splňovat rovněž osoba, která vlastní nejméně 20% podíl v právnické osobě, která podniká v oboru soukromých bezpečnostních služeb a dále je nutná všeobecná způsobilost právnické osoby z hlediska bezúhonnosti a spolehlivosti.¹⁵⁶ Opět zde platí pravidlo, že pokud právnická osoba nebo fyzická osoba, která je vedoucím soukromé bezpečnostní služby nemá na území Slovenska trvalý pobyt, musí ustanovit za účelem podnikání odpovědného zástupce, který bude splňovat výše uvedené podmínky a bude v pracovněprávním vztahu vůči podnikateli.¹⁵⁷

Nyní se zaměřím na jednotlivé podmínky, které musí provozovatel soukromé bezpečnostní služby splnit. Jednou z uvedených podmínek je podmínka bezúhonnosti, která je splněna, pokud osoba nebyla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin na dobu delší než 12 měsíců. Bezúhonnou také není osoba, které byl soudem či správním orgánem udělen zákaz činnosti, která souvisí s činností soukromých

---

¹⁵⁴SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In: *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 11 odst. 3.

¹⁵⁵ Porovnání oboru v zeních EU a ČR: Slovensko. *Česká komora detektivních služeb* [online]. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z: <http://ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CS&oid=458886>.

¹⁵⁶ Porovnání oboru v zeních EU a ČR: Slovensko. *Česká komora detektivních služeb* [online]. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z: <http://ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CS&oid=458886>.

¹⁵⁷SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In: *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 12 odst. 3.

bezpečnostních služeb. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z rejstříku trestů, který nesmí být starší 90 dnů.¹⁵⁸

Další podmínkou podle tohoto zákona je spolehlivost. Za spolehlivou se nepovažuje osoba, která prokazatelně požívá nadměrné množství alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky nebo byla v posledních dvou letech uznána vinnou z přestupku souvisejícího s alkoholismem či toxikomanií nebo střelnými zbraněmi či výbušninami, dále je zde podmínka kladoucí důraz na trestní bezúhonnost, přičemž k tomu aby osoba nebyla považována za spolehlivou, postačuje, aby byl trestně stíhaný za úmyslný trestný čin, přičemž nebyl odsouzen, neboť trestní stíhání bylo ukončeno smírem. Poslední, poměrně méně určitou podmínkou je podmínka, že podle zjištění ministerstva vnitra SR nebo krajského ředitelství neposkytuje záruku, že bude činnost soukromé bezpečnostní služby vykonávat v souladu se zákony a poctivě.¹⁵⁹

Další podmínkou je způsobilost zdravotní, kterou se rozumí fyzická a psychická způsobilost k výkonu činnosti v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Tato způsobilost se prokazuje zdravotním posudkem, jehož součástí je i psychologické vyšetření. Pracovníci soukromých bezpečnostních služeb i jejich provozovatelé jsou povinni se podrobit přezkoumání zdravotního stavu každé 2 roky.¹⁶⁰

Dalším požadavkem je odborná způsobilost, kterou se rozumí dosažení určitého vzdělání a praxe,¹⁶¹ o čemž již bylo pojednáno výše.

Dalšími požadavky je pak, jak již bylo uvedeno výše kvalifikační nebo odborná zkouška. Rovněž o tomto požadavku nemám v úmyslu se zde příliš rozepisovat, nicméně považuji za nutné uvést, že zkouška odborné způsobilosti je rozčleněna na dva typy, na typ „S“, který je určen pro osoby, které chtějí vykonávat fyzickou ochranu a pátrání a na typ „P“, který je určen pro osoby, které mají v úmyslu vykonávat nejen fyzickou ochranu a pátrání, ale

---

¹⁵⁸SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 13.

¹⁵⁹SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 14.

¹⁶⁰SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 15.

¹⁶¹SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 16.

také odbornou přípravu a poradenství v oblasti soukromé bezpečnosti. Obě uvedené zkoušky se skládají před zkušební komisí. Existují rovněž určité výjimky, kdy uchazeč nemusí skládat zkoušku, protože požadavky na výkon profese splňuje i bez složení zkoušky, jedná se např. o osobu, která má ukončené vysokoškolské vzdělání v oboru bezpečnostních služeb a vykonávala předtím minimálně 10 let praxi v oboru a doba d ukončení této praxe není delší než 5 let.¹⁶²

Odbornou či kvalifikační zkoušku zajišťuje vždy akreditovaná osoba, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra SR. Akreditace se uděluje maximálně na 10 let od nabytí platnosti rozhodnutí o jejím udělení.¹⁶³

Stejně jako typ zkoušky jsou i průkazy, které vydává Ministerstvo vnitra SR uchazečům, kteří úspěšně složili zkoušku, rozděleny na typ „S“ a typ „P“. Takový průkaz je považován za veřejnou listinu a jedna osoba může být držitelem pouze jednoho průkazu,¹⁶⁴ nemůže tedy držet oba typy průkazů současně.

Při výkonu činnosti soukromé bezpečnostní služby má její provozovatel také celou řadu povinností, příkladem může být například povinnost oznamovací, kdy je provozovatel povinen oznámit krajskému ředitelství policie veškeré změny údajů, které uvedl v žádosti o udělení licence, provozovatel, který je fyzickou osobou musí také každé 2 roky doložit doklady a čestné prohlášení, které prokazují jeho bezúhonnost a spolehlivost. Mezi další povinnosti patří také povinnosti plnit služby soukromé bezpečnostní služby v souladu s tímto zákonem a právním řádem, dbát na ochranu osobních údajů, vést evidenci provedených zásahů nebo třeba každý zásah oznámit neodkladně policejnímu orgánu.¹⁶⁵

---

¹⁶²SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 18 a 19.

¹⁶³SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 80.

¹⁶⁴SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 20.

¹⁶⁵SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 58 a 73.

7. KOMPARACE LEGITIMITY A PRÁVNÍ ÚPRAVY ČINNOSTI SBS V ČR A NA SLOVENSKU

Cílem této kapitoly je srovnání právní úpravy soukromých bezpečnostních služeb a jejich činnosti v České republice a ve Slovenské republice. V této kapitole se zaměřím především na právní úpravu, požadavky pro výkon činnosti soukromé bezpečnostní služby a její provozování a rovněž na kontrolní mechanismy, které jsou stanoveny v obou srovnávaných právních rádech. Komparace bude základem pro SWOT analýzu, která bude postupovat od zhodnocení stavu prostředí, přes zhodnocení možné řešitelské situace. V souvislosti s uvedenými stěžejními body této kapitoly, bude tato kapitola také rozdělena do 3 podkapitol.

7.1 Komparace právní úpravy

Porovnáme-li právní úpravu soukromých bezpečnostních služeb a jejich činnosti v České republice a ve Slovenské republice, jsou zde na první pohled patrné podstatné odlišnosti. Zcela zásadní odlišnost je nutné spatřovat již v samotné skutečnosti, že zatímco v České republice nejsou soukromé bezpečnostní služby upraveny komplexním zvláštním zákonem, na Slovensku tomu tak je, neboť provozování a činnost soukromých bezpečnostních služeb upravuje zákon č. 473/2005 Z.z. o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti.

Odlišný přístup lze spatřovat i v tom, že zatímco v České republice je právě živnostenský zákon nebo zákoník práce jedním z předpisů, které stěžejním způsobem upravují činnost a provozování soukromých bezpečnostních služeb, ve Slovenské republice je zákon č. 473/2005 Z.z. o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti vůči těmto právním předpisům zvláštním zákonem, takže pokud stanoví odlišnou úpravu, což stanoví v celé řadě případů, například v oblasti podmínek podnikání v oboru soukromé bezpečnosti, živnostenský zákon či zákoník práce se v takovém případě nepoužije, resp. použije se jen pro otázky, které zvláštní zákon neupravuje.¹⁶⁶

Výhodou slovenské právní úpravy je, že vzhledem k tomu, že je obsažena ve zvláštním zákoně, který se věnuje provozování soukromých bezpečnostních služeb, jsou pravidla pro soukromé bezpečnostní služby stanovena přesněji s ohledem na velmi specifickou činnost soukromých bezpečnostních služeb. Oproti tomu v České republice je

---

¹⁶⁶SPIRIT, M. *Úvod do studia práva*. Praha: Grada, 2010. s. 156.

provozování soukromé bezpečnostní služby považováno za podnikání totožné s celou řadou jiných podnikatelských činností, stejně jako zaměstnání pracovníka soukromé bezpečnostní služby je považováno za standardní zaměstnání, které upravuje především zákoník práce a související právní předpisy. V této souvislosti je v českém právu opomíjena skutečnost, že soukromé bezpečnostní služby často svojí činností zasahují do celé řady práv fyzických i právnických osob včetně základních lidských práv jednotlivců, čímž je vhodné jejich činnost více regulovat a zohlednit tyto aspekty jejich činnosti v právní úpravě.

V souvislosti s otázkou srovnání právní úpravy v České republice a ve Slovenské republice bych ještě rád upozornil na zajímavou skutečnost. Vzhledem k tomu, že do 31. 12. 1992 byly Česká republika a Slovenská republika jedním státem, který měl společný právní řád, je poměrně zajímavé, že se v době historicky nepříliš vzdálené začala právní úprava v oblasti soukromých bezpečnostních služeb ubírat natolik odlišným směrem. V České republice doposud nikdy nebyl přijat samostatný zákon o soukromých bezpečnostních službách, byť již byl připravován Ministerstvem vnitra ČR a projednáván, nicméně nikdy nedošlo ani k jeho schválení a přijetí parlamentem ČR.¹⁶⁷

Oproti tomu ve Slovenské republice byl již v roce 1997 přijat první zákon o soukromých bezpečnostních službách, kterým byl zákon č. 379/1997 Z.z. o provozování soukromých bezpečnostních služeb a podobných činností, který nabyl účinnosti k 1. 1. 1998.¹⁶⁸ Tento zákon byl poté nahrazen současným zákonem, který ovšem, jak vyplývá z výše uvedených informací, tedy není prvním komplexním právním předpisem v této oblasti na Slovensku.

V souvislosti s právní úpravou v České republice a ve Slovenské republice lze tedy uzavřít, že stěžejní rozdíl lze spatřovat jednak v současné ucelené právní úpravě v jednom právním předpise ve Slovenské republice oproti velmi fragmentované právní úpravě v České republice, která navíc není speciálně zaměřena právě na soukromé bezpečnostní služby. Dále lze rozdíly spatřovat již v samotném vývoji v této oblasti, kdy Slovenská republika dospěla k závěru, že je nutná komplexní právní úprava specializovaná na soukromé bezpečnostní

---

¹⁶⁷Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti. *Ministerstvo vnitra ČR: Návrhy právních předpisů* [online]. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>.

¹⁶⁸Porovnání oboru v zeních EU a ČR: Slovensko. *Česká komora detektivních služeb* [online]. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z: <http://ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CS&oid=458886>.

služby znatelně dříve než Česká republika, resp. tyto iniciativy byly znatelně dříve realizovány.

Domnívám se, že i v České republice by byl komplexní předpis, který by upravoval činnost soukromých bezpečnostních služeb, byl významným přínosem. Je možné rovněž zachování stávajícího způsobu právní úpravy v celé řadě předpisů, podmínkou tohoto řešení však je, že v jednotlivých právních předpisech budou některá ustanovení zaměřena speciálně na činnost soukromých bezpečnostních služeb tak, aby postihla jejich poměrně specifické postavení. Toto řešením však podle mého názoru méně výhodné, protože by v jeho důsledku bylo nutné novelizovat celou řadu právních předpisů, které by na sebe měly smysluplně navazovat.

7.2 Komparace podmínek pro provozování soukromé bezpečnostní služby

V této části osmé kapitoly této bakalářské práce se zaměřím na srovnání podmínek, které je nutné splnit za účelem provozování soukromé bezpečnostní služby popř. za účelem práce v soukromé bezpečnostní službě.

Shodným aspektem obou právních úprav je bezesporu skutečnost, že v obou právních řádech existují všeobecné a zvláštní podmínky pro podnikání v oboru soukromé bezpečnosti.¹⁶⁹ Ačkoli jsou všeobecné podmínky v zásadě nastavené podobně, již v požadavku všeobecných podmínek lze ovšem najít dílčí odlišnosti. Příkladem těchto odlišností je například požadavek na věk provozovatele soukromé bezpečnostní služby, který v České republice činí 18 let¹⁷⁰, zatímco ve Slovenské republice 21 let.¹⁷¹ Z uvedeného požadavku je patrné, že ve Slovenské republice je požadavek na věk o něco přísnější, neboť osoba, která je starší by již měla mít více zkušeností a znalostí k tomu, aby mohla činnost zodpovědně vykonávat.

Obě právní úpravy shodně požadují podmínku bezúhonnosti, obě obsahují rovněž podmínku spolehlivosti, která je ovšem v každém právním řádu chápána jinak. Slovenská

---

¹⁶⁹VOMÁČKA, M. Koncesovaná živnost. *Epravo.cz* [online]. 2006 [cit. 2012-09-08]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/koncesovana-zivnost-38277.html>., zákon č. 473/2005 Z.z. o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti.

¹⁷⁰VEBER, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 2.vyd. Praha: Grada, 2008. s. 82-83.

¹⁷¹Porovnání oboru v zeních EU a ČR: Slovensko. *Česká komora detektivních služeb* [online]. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z: <http://ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CS&oid=458886>.

právní úprava vztahuje podmínku spolehlivosti především k alkoholismu, toxikomanii či neoprávněnému nakládání se zbraněmi či výbušninami.¹⁷² Oproti tomu česká právní úprava, vztahuje podmínku spolehlivosti podle českého právního řádu se k podmínkám lustračního zákona,¹⁷³ spolehlivost je tedy chápána v obou zemích poněkud odlišně.

V obou zemích je také vyžadována zdravotní způsobilost, nicméně v České republice je požadována pouze po zaměstnancích,¹⁷⁴ kteří reálně vykonávají činnost soukromého strážného či soukromého detektiva, zatímco ve Slovenské republice je tato podmínka požadována i po provozovateli,¹⁷⁵ který reálně praxi v oboru sám nemusí vykonávat. Na Slovensku je uzákoněna také podmínka přezkoumání zdravotní způsobilosti každé dva roky,¹⁷⁶ což zejména v souvislosti s výkonem soukromých bezpečnostních služeb považují za velmi praktické řešení, neboť zdravotní stav pracovníka soukromé bezpečnostní služby se může měnit a nelze spoléhat jen na to, že na počátku své činnosti byla osoba způsobilá k výkonu dané činnosti.

V obou zemích, jak v České republice, tak i ve Slovenské republice, je poměrně obdobně upraven požadavek vzdělání popř. praxe v oboru.¹⁷⁷ V současné době je v obou zemích zaveden rovněž požadavek na odbornou kvalifikační zkoušku, přičemž na rozdíl od Slovenské republiky, v České republice byl požadavek na předložení osvědčení o absolvování zkoušky zaveden teprve nedávno, konkrétně v roce 2009 vyhláškou Ministerstva vnitra ČR a povinnost předložit osvědčení živnostenskému úřadu byla do 31. 7. 2012, aby nebyla dané osobě zrušena živnost v oboru soukromé bezpečnosti, v případě, že se jednalo o zaměstnance

---

¹⁷²SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 14.

¹⁷³ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, Příloha č. 3.

¹⁷⁴ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244, Příloha č. 3.

¹⁷⁵SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 15.

¹⁷⁶SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 15.

¹⁷⁷Příloha č. 3 k zákonu č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, „Porovnání oboru v zeních EU a ČR: Slovensko. Česká komora detektivních služeb [online]. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z: <http://ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CS&oid=458886>.

soukromé bezpečnostní služby, měl tento povinnost předložit osvědčení o zkoušce svému zaměstnavateli ve stejném termínu.¹⁷⁸

Lze tedy uzavřít, že tato povinnost složit odbornou zkoušku a předložit o tom osvědčení, byla realizována v opravdu velmi nedávné době, nemá tedy na rozdíl od Slovenské republiky v České republice zatím žádnou tradici a patrně ještě není možné posoudit, zda tento krok reálně povede k větší legitimitě činnosti soukromých bezpečnostních služeb v ČR.

Závěrem bych k požadavkům k provozování soukromé bezpečnostní služby ještě uvedl, že ani v České republice ani ve Slovenské republice se nejedná o volnou živnost ohlašovací, nicméně v České republice je podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb živností koncesovanou a za jeho účelem se uděluje koncese,¹⁷⁹ ve Slovenské republice je třeba získat licenci,¹⁸⁰ nicméně rozdíl mezi těmito dvěma dokumenty není podle mého názoru příliš významný. Důležitá je především skutečnost, že za účelem podnikání v oblasti soukromé bezpečnosti je stanovena celá řada podmínek a k získání živnostenského oprávnění nestačí pouhé ohlášení úřadu, koncesi či licenci musí úřad udělit konkrétnímu žadateli na základě posouzení toho, zda žadatel splnil podmínky, které stanoví právní řád každého státu.

7.3 Komparace kontrolních mechanismů

Poslední část této kapitoly bude věnována dozoru a kontrole nad výkonem činnosti soukromých bezpečnostních služeb v České republice a na Slovensku.

V České republice prakticky není stanoven dozorčí mechanismus přímo nad soukromými bezpečnostními službami, dozor nad koncesovanými živnostmi obecně provádí obvykle obecní úřady, které kontrolují dodržování podmínek podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.¹⁸¹ Vedle tohoto dozoru lze ještě zmínit rozhodovací pravomoci nezávislých soudů ve sporech vzniklých v souvislosti s činností soukromých bezpečnostních služeb.

---

¹⁷⁸Vyhláška Ministerstva vnitra č.16/2009 Sb. o obsahu a rozsahu kvalifikace pro výkon fyzické ostrahy a služby soukromého detektiva.

¹⁷⁹VOMÁČKA, M. Koncesovaná živnost. *Epravo.cz* [online]. 2006 [cit. 2012-09-08]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/koncesovana-zivnost-38277.html>.

¹⁸⁰SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 10.

¹⁸¹VEBER, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 2.vyd. Praha: Grada, 2008. s. 82-83.

Návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách, který bohužel v České republice zatím nebyl přijat, počítal se státním dozorem nad výkonem činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Návrh zákona konkrétně počítal s dozorem ze strany Ministerstva vnitra ČR, dohledem ze strany Policie ČR a dále stanovoval určitá oprávnění v této oblasti také pro Úřad na ochranu osobních údajů.¹⁸²

V této souvislosti bych rád upozornil na to, že navrhovaná právní úprava v České republice byla v této oblasti velmi podobná právě slovenské platné a účinné právní úpravě. Česká republika je také jednou z posledních zemí EU, která doposud právní úpravu o soukromých bezpečnostních službách nepřijala.¹⁸³ O tom, že současná právní úprava soukromých bezpečnostních služeb v České republice je nedostačující a nepřehledná patrně není v odborné veřejnosti spor, nicméně spory se vedou o to, jak by měla budoucí právní úprava regulující činnost soukromých bezpečnostních služeb vypadat.

Oproti české právní úpravě je slovenská právní úprava v oblasti státního dozoru a dohledu významně propracovanější a zajišťuje tím větší kontrolu a tím i legitimitu činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Na Slovensku vykonává dozor nad poskytováním služeb v oblasti soukromé bezpečnosti Ministerstvo vnitra Slovenské republiky a kontrolu nad výkonem činnosti pak provádí Policejní sbor neboli policejní orgán SR.¹⁸⁴

Ministerstvo vnitra SR tedy provádí dozor a Policie SR kontrolu nad činnostmi soukromých bezpečnostních služeb, aby nedocházelo k porušování zákona o provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností, dále organizují vykonávání kvalifikačních zkoušek, zkoušek odborné a zdravotní způsobilosti a následné vydávání či nevydávání průkazu o odborné způsobilosti, dále je v jejich pravomoci nařídit odnětí průkazu odborné způsobilosti a nařídit opětovné přezkoušení konkrétní osoby, stejně jako je možné nařídit opětovné posouzení zdravotní způsobilosti k výkonu této činnosti a dále mohou také

---

¹⁸²ČTK. Na bezpečnostní agentury dohlédne nový zákon. *Česká televize* [online]. 2011 [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/133522-na-bezpecnostni-agentury-dohledne-novy-zakon/>.

¹⁸³ČTK. Na bezpečnostní agentury dohlédne nový zákon. *Česká televize* [online]. 2011 [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/133522-na-bezpecnostni-agentury-dohledne-novy-zakon/>.

¹⁸⁴SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In: *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 1.

rozhodovat o trestných činech či deliktech, které byly spáchány při výkonu či v souvislosti s výkonem činnosti soukromé bezpečnostní služby.¹⁸⁵

Ministerstvo vnitra SR dále vede evidenci soukromých bezpečnostních služeb, žadatelů o licenci, žadatelů o licenci, kterým nebyla licence udělena, fyzických osob, které se přihlásily na kvalifikační zkoušky, byl jim udělen či odňat průkaz soukromé bezpečnostní služby ve svém informačním systému.¹⁸⁶ Rovněž taková evidence vedená státem v České republice prozatím stále chybí, nicméně by podle mého názoru bylo velmi vhodné, aby v České republice do budoucna fungoval nad soukromými bezpečnostními službami dozor ze strany státu, a s ním související evidence, která by jasně a přehledně evidovala všechny držitele koncese pro výkon soukromé bezpečnostní služby.

---

¹⁸⁵SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=.

¹⁸⁶SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 98.

ZÁVĚR

Tématem mojí bakalářské práce byla „*Legitimita činnosti soukromých bezpečnostních služeb v České republice.*“ Jak již bylo v této práci mnohokrát uvedeno, otázka legitimacy činnosti soukromých bezpečnostních služeb je velmi často diskutovanou a velmi spornou otázkou v České republice.

V této bakalářské práci jsem se pokoušel odpovědět na následující výzkumnou otázku: „*Jak je upraveno působení soukromých bezpečnostních služeb právním řádem ČR?*“

Česká republika je totiž jednou z posledních zemí EU, která doposud právní úpravu o soukromých bezpečnostních službách nepřijala,¹⁸⁷ což je rovněž fakt, který ztěžuje legitimní postavení soukromých bezpečnostních služeb v ČR. Činnost soukromých bezpečnostních služeb je tak upravena v celé řadě hmotněprávních předpisů jako například v občanském zákoníku, v obchodním zákoníku, v živnostenském zákoně, v zákoníku práce apod. a rovněž v celé řadě procesněprávních předpisů, mezi nimiž zmíní třeba trestní řád.

Druhou výzkumnou otázkou byla otázka: „*Jaké prostředky mohou takovéto společnosti používat při výkonu své činnosti na území ČR?*“

Důvodem k tomu, že je činnost soukromých bezpečnostních služeb a její legitimita v ČR poměrně sporná je jednak skutečnost, že soukromé bezpečnostní služby často minimálně do jisté míry zasahují do základních lidských práv a svobod, a to za účelem ochrany jiných základních práv a svobod jiných osob, navíc rovněž samotná skutečnost, že jejich podnikání je postaveno na prakticky každodenním využívání právních institutů, které byly do právního řádu zavedeny k řešení mezních situací v krajních případech, působí, že jejich činnost a její legitimita z ohledu práva je velmi často považována za spornou.¹⁸⁸

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat český legislativní systém s důrazem na vznik, existenci a činnost soukromých bezpečnostních společenství na území České republiky a následně zjištěný stav porovnat se stavem zkoumaného jevu z hlediska slovenského právního řádu.

---

¹⁸⁷ČTK. Na bezpečnostní agentury dohlédne nový zákon. *Česká televize* [online]. 2011 [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/133522-na-bezpecnostni-agentury-dohledne-novy-zakon/>.

¹⁸⁸JOH, E. E. The Paradox of the Private Policing. *Journal of Criminal Law & Criminology*. Fall 2004, Vol. 95, No. 1, s. 64.

V této bakalářské práci jsem se věnoval legitimitě činnosti soukromých bezpečnostních služeb především z pohledu trestního práva, kde jsem se zaměřil především na soukromými bezpečnostními službami hojně využívané okolnosti vylučující protiprávnost, tj. krajní nouzi a nutnou obranu a dále na procesní institut zadržení podle § 76 odst. 2 trestního řádu. V souvislosti s legitimitou z pohledu trestního práva je rovněž nutné zmínit nový zákon o trestní odpovědnosti právnických osob, který v případě porušení norem trestního práva ze strany soukromé bezpečnostní služby může v řadě případů zajišťovat trestní odpovědnost nejen samotného pracovníka soukromé bezpečnostní služby, ale také soukromé bezpečnostní služby jako celku, který je právnickou osobou.

Následně jsem se zaměřil také na legitimitu činnosti soukromých bezpečnostních služeb z pohledu ústavního práva, resp. ochrany základních práv a svobod a zásad demokratického právního státu. Rovněž zde může být situace velmi obtížná na posouzení, neboť obvykle dochází k porušení základního lidského práva či svobody jednoho za účelem ochrany jiného základního lidského práva či svobody, v celé řadě případů tedy musí některé právo ustoupit do pozadí a jiné být upřednostněno, je ovšem otázkou, kde je správná hranice v každé konkrétní situaci. Za účelem poukázání na tyto hranice jsem se v jedné z kapitol věnoval dvěma judikátům Nejvyššího soudu ČR, které se vztahují právě k této problematice.

V této bakalářské práci jsem se rovněž snažil potvrdit nebo vyvrátit hypotézu, že by bylo vhodné zvýšit kontrolu na působení a činnosti soukromých bezpečnostních služeb, přičemž taková kontrola by měla mít pevnou oporu v právním řádu ČR. Tuto hypotézu jsem si v průběhu zpracovávání této bakalářské práce potvrdil, neboť vedle popisu současné roztržité právní úpravy činnosti soukromých bezpečnostních služeb v ČR jsem se věnoval také popisu aktuální právní úpravy na Slovensku, kde mají jeden komplexní zákon, který tyto otázky upravuje. Následně jsem obě právní úpravy porovnával, přičemž jsem dospěl k závěru, že na Slovensku zákon stanoví přísnější podmínky pro provozování soukromé bezpečnostní služby i pro výkon práce v ní, například tím, že je zkoumána i skutečnost, zda daná osoba nepoživá v nadměrném množství alkohol či toxické látky,¹⁸⁹ což považuji za velmi vhodné a doporučil bych toto zavést i v českém právu, neboť se domnívám, že je zjevné, že pokud má osoba chránit například jinou osobu či majetek a je přitom vystavena stresovým situacím, měla

---

¹⁸⁹SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti. In: *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 14.

by být schopná se ovládat a adekvátně reagovat, což je oblast, na niž má nadměrné požívání alkoholu či toxikomanie bezesporu negativní vliv.

Vedle podmínek pro provozování soukromých bezpečnostních služeb jsou významné rozdíly také v dozoru a kontrole, který v České republice ze strany státu prakticky neexistuje, zatímco na Slovensku provádí dozor Ministerstvo vnitra SR a kontrolu policejní orgán,¹⁹⁰ vzhledem k významným a častým zásahům do základních lidských práv a svobod ze strany soukromých bezpečnostních služeb se domnívám, že i v České republice by byl státní dozor v této oblasti jednoznačně na místě.

Vzhledem k výkonu specifické činnosti soukromých bezpečnostních služeb, která často zasahuje do základních lidských práv a svobod jednotlivců, se rovněž domnívám, že provozování soukromé bezpečnostní služby nelze jednoznačně řadit mezi typické koncesované živnosti, tudíž bych rovněž v českém právu uvítal zvláštní právní úpravu ve zvláštním zákoně i pro podmínky podnikání v této oblasti, neboť český živnostenský zákon je podle mého názoru v této oblasti nevyhovující.

Závěrem bych rád uvedl, že osobně se domnívám, že by přijetí zvláštního zákona, který by upravoval otázku provozování soukromých bezpečnostních služeb v ČR a související otázky jako je dozor, dohled, kontrola apod., bylo velmi vhodné i v České republice.

---

¹⁹⁰SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=, § 9.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

Bibliografické zdroje:

- BÁRTA, M. a kol. *Soukromé bezpečnostní služby: obecné pojetí*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011.
- BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995.
- ČERNÝ, P. *Právní ochrana před extremismem*. Praha: C.H.Beck, 2008.
- FILIP, J. *Ústavní právo*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1993.
- GRINC, J. *Právo pro politology*. Praha: Grada, 2010.
- JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: Obecná část, zvláštní část*. 2.vyd. Praha: Leges, 2010.
- JOH, E. E. The Paradox of the Private Policing. *Journal of Criminal Law & Criminology*. Fall 2004, Vol. 95, No. 1.
- KAMENÍK, J. a kol. Komerční bezpečnost. *Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007.
- KLOKOČKA, V. *Ústavní systémy evropských států*. Praha : Linde, 1996.
- KNAPPOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné I*. 4.vyd. Praha: ASPI, 2005.
- MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police History, 2005.
- ROSKY, C. J. Force, Inc.: The Privatization of Punishment, Policing, and Military Force in Liberal States. *Connecticut Law Review*. Spring 2004, Vol. 36.
- SKLANSKY, D. A. The Private Police. *UCLA Law Review*. April 1999, Vol. 46.
- SKLANSKY, D. A. Private Policing and Human Rights. *Law & Ethics of Human Rights*. May 2011, Vol. 5.
- SPIRIT, M. *Úvod do studia práva*. Praha: Grada, 2010.
- SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ, V. a kol. *Základy podnikání*. 4.vyd. Praha: Grada, 2010.
- VEBER, J. a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 2.vyd. Praha: Grada, 2008.
- WAGNEROVÁ, E., ŠIMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: WoltersKluwer ČR, a. s., 2012.

Internetové zdroje:

- Bezpečnostní systém státu. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-system-statu.aspx>.
- BORGULA, A. *Prevence krádeží v obchodě: právní aspekty* [online]. Hospodářská komora ČR, 2009 [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: http://www.socr.cz/assets/aktivita/informacni-misto-pro-podnikatele/28_prirucka-prevence-kradezi.pdf.

Český klub bezpečnostních služeb: Podmínky. *ČKBS.cz* [online]. [cit. 2012-09-09]. Dostupné z: <http://www.ckbs.cz/ke-stazeni/podminky.pdf>.

ČTK. Na bezpečnostní agentury dohlédne nový zákon. *Česká televize* [online]. 2011 [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/133522-na-bezpecnostni-agentury-dohledne-novy-zakon/>.

FORMER, F. Úloha soukromých bezpečnostních služeb při ochraně obyvatelstva *Bezpečnostní zpravodaj* [online]. 2012 [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostni-zpravodaj.cz/news/uloha-soukromych-bezpecnostnich-sluzeb-pri-ochrane-obyvatelstva/>.

KMENT, P. Minimum jednotné odborné přípravy pracovníků soukromé bezpečnostní služby. *Česká komora služeb ochrany majetku a osob* [online]. [cit. 2012-09-23]. Dostupné z: <http://www.cksomo.cz/file.php?nid=7470&oid=1309000>.

Lidské právo. *Iuridictum.cz* [online]. [cit. 2012-09-22]. Dostupné z: http://iuridictum.pecina.cz/w/Lidsk%C3%A9_pr%C3%A1vo.

MARX, G. T. Police and Democracy [online]. In AMIR, M., EINSTEIN, S. a kol. *Policing, Security and Democracy: Theory and Practice. Vol. 2.* 16. 2. 2001 [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: <http://web.mit.edu/gtmarx/www/dempol.html>.

Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti. *Ministerstvo vnitra ČR: Návrhy právních předpisů* [online]. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>.

Ostraha majetku a osob: koncese krok za krokem. *Businessinfo.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-09-09]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/ostaha-majetku-a-osob-1505.html>.

Porovnání oboru v zeních EU a ČR: Slovensko. *Česká komora detektivních služeb* [online]. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z: <http://ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CS&oid=458886>.

Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob: koncese krok za krokem. *Businessinfo.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-09-09]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/technicke-sluzby-ochrana-majetku-osob-1506.html>.

Právní stát. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): WikimediaFoundation [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%A1vn%C3%AD_st%C3%A1t.

SALIVAR, J. *Soukromé bezpečnostní služby a české právo: analýza*. Cevro institut, 2012. Dostupné z: <http://www.cevro.cz/cs/o-cevro/cevro-doporuje/234429-soukrome-bezpecnostni-sluzby-ceske-pravo.html>.

SPÁČIL, L. Bezpečnostní systém ČR a krizový management - I. *Slovenské centrum strategických studií* [online]. [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: http://www.scss.sk/dvd_lpp_0384_09_2010/METODICK

[%C1%20PODPORA%20Z%20INTERNETU/KR%CDZOV%DD%20MANA%8EMENT/Bezpe%ED%20syst%E9m%20C8R%20a%20krizov%FD%20management-I.htm](http://www.scss.sk/dvd_lpp_0384_09_2010/METODICK).

TICHÝ, L. Meze působení základních práv na soukromoprávní poměry. Dostupné z: www.prf.cuni.cz/documents/docFile.php?id=8304.

VOMÁČKA, M. Koncesovaná živnost. *Epravo.cz* [online]. 2006 [cit. 2012-09-08]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/koncesovana-zivnost-38277.html>.

Právní předpisy:

ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních práv a svobod ČR In *Sbírka zákonů České republiky*, 1993, částka 1, s. 17-24, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1993&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9> ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 451 ze dne 4. října 1991, živnostenský zákon In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 86, s. 2106-2110, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=3> ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 5. března 1964, občanský zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 1964, částka 19, s. 202-248, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1964&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=8> ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník In *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11, s. 354-463, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15,ISSN> 1211-1244. § 29 odst.

ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961, trestní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1961, částka 66, s. 513-575, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244, § 1 odst. 1.

ČESKO. Zákon č. 418 ze dne 27. října 2011, o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim In *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, částka 146, s. 513-575, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2011&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=2>, ISSN 1211-1244, § 1 odst. 1.

ČESKO. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963, občanský soudní řád In *Sbírka zákonů České republiky*, 1963, částka 56, s. 383-428, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1963&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii In *Sbírka zákonů České republiky*, 1991, částka 104, s. 2736-2742, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1991&typeLaw=zakon&What=Rok>, ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 11. srpna 2008, o Policii ČR In *Sbírka zákonů České republiky*, 2008, částka 91, s. 4086-4115, Dostupné také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2008&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=7>, ISSN 1211-1244.

SLOVENSKO. Zákon č. 379 ze dne 3. prosince 1997 o provádění soukromých bezpečnostních služeb a podobných činností In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 3494- 3511. Dostupné také z WWW:http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=379%2F1997&q=.

SLOVENSKO. Zákon č. 473 ze dne 23. září 2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti In. *Sbírka zákonů Slovenska*, 2005, částka 190, s. 4382-4413, Dostupné také z WWW: http://www.zbierka.sk/sk/vyhľadavanie?filter_sent=1&_filter_predpis_aspi_id=473%2F2005&q=.

Ostatní zdroje:

Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2382/2004.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 7 Tdo 1429/2006

Vláda ČR. *Bezpečnostní strategie ČR*. Praha: 2003. Bezpečnostní systém ČR.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Č. - číslo

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

SBS – soukromé bezpečnostní služby

SR – Slovenská republika